WASHINGTON DC 200
NEWS CTT
DRAUGAS, CHI. IL 60629

THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c. PIRMADIENIS — MONDAY, BALANDIS — 21, 1975 Nr. 93

AMERIKA PAKARTOJO: OKUPACIJOS NEPRIPAŽINSIME

Valstybės departamento užtikrinimas Kongreso nariams

WASHINGTONAS. — Kongresmanas Edward Derwinski gavo iš Valstybės departamento oficialų raštą, pasirašytą Robert J. McCloskey, Kissingerio asistento, kuriame sakoma: "Valstybės departamentas sutinka su rezoliucijų įtaigojimais, kad Amerikos delegacija konferencijoje (Europos Saugumo ir bendradarbiavimo, red.) turi nesutikti Sovietų Sąjungos jėga įvykdytos Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksijos. Mes tikimės, kad konferencija priims principų deklaraciją, kurioje bus paminėtas 'sienų nepažeidžiamumas', bet mūsų supratimu, tai nebus pripažinimas Pabaltijo valstybių aneksijos. Tuo pačiu metu Vakarų šalių delegacijų konferencijoje iniciatyva bus numatytos galimybės taikingu būdu sienų pakeitimams, laisvas apsispreendimas ir žmogaus teisių gerbimas".

Derwinski pridėjo, kad jis džiaugiasi tuo laimėjimu ir dėkingas prezidentui Fordui už jo pagalbą. Jis norėjo išgirsti aiškų Valstybės departamento patvirtinimą ir didele dauguma to pareiškimo patenkintas.

Panašų atsakymą iš Valstybės departamento gavo ir kongresmanas Frank Annunzio (demokratas, Ill.) ir kiti Kongreso nariai, kurie buvo įteikę rezoliucijas ir norėjo pakartotino užtikrinimo.

CHICAGA. — "Friends of Baltic cause win Fight" — dar viena kolumna pabaltiečių draugo Bill Anderson buvo įdėta praėjusio šeštadienio "Chicago Tribune" vedamųjų skyriuje. "Amerikiečiai, kurie jaudinasi ir rūpinasi Pabaltijo valstybėmis, į kurias prieš 35 metus Sovietų Sąjunga įsiveržė ir prarijo, šią savaitę pasiekė moralinio laimėjimo", — rašo Anderson. Toliau pasakoja, kad Valstybės departamentas formaliai painformavo Kongresą, jog Jungtinės Valstijos ir toliau tęs tą pačią politiką, nepripažįstančią sovietų reikalavimų į Lietuvą, Estiją ir Latviją.

Užtikrinimas atėjo į Atstovų rūmų Užsienio reikalų komitetą. Raštą pasirašė ambasadorius Robert J. McCloskey, pagrindinis sekretoriaus Henry Kissingerio pareigūnas. Patvirtinimą išgavo kongresmanas Edward J. Derwinski (resp., Ill.), nepaprastai stipriai remiamas tūkstančiais telegramų ir laiškų, prisiųstų iš visų valstybės kampų.

"Kai kurie biurokratai galvojo, kad Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoj Pabaltijo reikalas jiems jau kaip neegzistuoja, jog pripažinimo 'prekyba' turėtų prisidėti prie didesnės 'detente'. Vienas tokių ženklų buvo, kai Kissingerio štabas norėjo nuslėpti nuoširdų prezidento Fordo susitikimą su pabaltiečių grupių vadovaujančiais asmenimis", — rašo kolumnistas. "Daugiau, negu 10,000 laiškų ir telegramų užvertė Baltuosius rūmus, Valstybės departamentą ir Kongreso atstovus. Daugiau, negu 60 kongresmanų atsiliepė ir pasirašė Derwinskio rezoliuciją. Sen. Carl Curtis (resp., Nebr.) panašią rezoliuciją įteikė ir Senate".

Anderson dar prideda PS ir dėkoja už šimtus laiškų ir telegramų, kurias jis gavo iš pabaltiečių, padėkojusių jam už šio klausimo nušvietimą didžiojoj spaudoj.

"Tos krikščionės lietuvės kalinės, kažkur Sibire iškrauna ir pakrauna traukinių vagonus. Jeigu jos neatlieka normos, verčiamos dirbti dar aštuonias valandas, negaudamos pavalgyti" — taip rašo po šia nuotrauka "The Voice of the Martyrs", 4/75, Box 11, Glendale, Calif. 91209.

OK. LATVIJOJ KONFISKUOTA 30 TŪKSTANČIŲ EVANGELIJŲ

Vakarų Vokietijoje (Frankfurt a-M) išeina rusų kalba mėnesinis žurnalas "Posev". Kovo mėnesio numery tilpo įdomus straipsnis "30,000 pogrindžio evangelijų". Straipsnyje daugiausia pasakojama apie Evangelistų Krikščionių Baptistų tikybos plėtimąsi Sovietų Sąjungoje, apie jų gerą organizaciją ir spaudos platinimo tinklą. Tik po ilgų metų visai neseniai KGB pavyko susekti ir suimti baptistų vadus: Kriučkovą, Vinsą. Areštuoti jie buvę ne dėl kokio išdavimo, o tik po to, kai KGB pavyko kai kurių baptistų butuose įrengti mikrofonus.

Štai ką apie paskutinius suėmimus pasakoja specialus baptistų pranešimas, atspausdintas jų leidykloje. "Krikščionis": "1074 spalio 24 Cesaio rajone, Lygukalio vienkiemyje, Latvijos SSR, buvo suimti septyni mūsų bendradarbiai ir konfiskuotos spausdinimo mašinos bei medžiaga. Tai įvyko tuo metu, kai jie ruošė 30,000 evangelijų — Naujiems Metams dovaną tikintiesiems..." Pranešimas skelbia pogrindžio spaustuvės bendradarbių pavardes, adresus ir nuotraukas. Jie yra — Vitalija Pidčenko iš Charkovo m., Ekaterina Gricenko iš Kijevo rajono, Viktor Pikalov ir Fergano m., Zinaida Tarasova iš Voroščijevo kaimo, Kursko obl., Ida Korotun iš Vorošilovogrado m, Tatjana Kožmiakina iš Šdanovo m., Nadežda Lvova iš Krasnodaro r.

"Posev" pabrėžia, kad šios pogrindžio spaustuvės bendradarbiai sulėkė iš įvairių sovietijos kampų idėjiniam darbui dirbti ir sukūrė didelę įmonę su moderniomis ofseto mašinomis, didele popieriaus atsarga (16 tonų). Buvo rasta 30,000 evangelijų, paruoštų platinimui Visa tai, esą, sugriauna KGB taip uoliai platinamą mitą, kad Sovietų Sąjungoje jokia pogrindžio nelegali veikla neįmanoma. Lygukalio spaustuvėje buvo rasta ir kitose spaustuvėse spausdintos religinės literatūros. (E.)

Lietuvių programos iš Madrido radijo stoties kasdieną perduodamos Lietuvai: 20 val 30 min. 31.-05 metrų ilgumo banga. Programa kartojama kitos dienos rytą, 9val. 30 min. pirmą kartą ir 15 val. 15 min. antrą kartą. Programa trunka penkiolika minučių. Lietuvoje girdima viena valanda vėliau. (E.)

Prasidėjo Kambodijos vadų šaudymas

BAN PONG NAM RON, Tajas. — Atbėgėliai iš Kambodijos Associated Press atstovams praneša apie prasidėjusius žmonių šaudymus, pirmoj eilėj buvusių Kambodijos vadovaujančių asmenų. Pulk. Horl Tone, buvęs Pailin provincijos gubernatorius, sako, kad buvo sušaudyti 43 kariai. Dar žinoma, kad nužudytas kap. Lon Vera, jaunesnysis Lon Nol brolis.

Radijas iš Phnom Penh patvirtino, kad tam tikras skaičius "išdavikų" sugebėjo pabėgti, bet kiti "jau neteko galvos". Dar nežinomas likimas buv. premjero Long Boret. Kai kas sako, kad mėginęs pabėgti, bet jo helikopteris buvęs pašautas.

Saigonas rengiasi gintis

SAIGONAS. — Vyriausybė paskubomis stiprinasi prie Bien Hoa. Toji bazė gyvybiniai svarbi, nes tik ten dar yra aviacijos dirbtuvės ir atsarginių dalių gamyba. Aviacijos pajėgos sutrauktos į Saigono aerodromą.

Puolimų prieš Saigoną tenka laukti kiekvieną dieną. Žvalgybos žiniomis, prie sostinės komunistai sutraukė 100,000 karių, du kartus daugiau, nei yra gynėjų.

Amerikos aviacija tarp Saigono ir Filipinų skraidymų skaičių padidino tris kartus ir išvežė kelis šimtus amerikiečių ir vietnamiečių. Evakuacijai padėti į P. Vietnamo vandenis išplaukė penki lėktuvnešiai ir tam tikras skaičius kitų mažesnių laivų.

Pabėgęs sovietų laikraštininkas jau Amerikoj

TOKIJO. — Anatoly Davidov, sovietų "Novotni" žinių agentūros korespondentas, pasitraukęs iš sovietų misijos Tokijoj, greit gavo leidimą persikelti į Ameriką, ir jau atskrido į Los Angeles. Prieš tai sovietai norėjo jį perkalbėti, ir jų ambasados pareigūnai gavo progos su juo susitikti. Davidov nenori gyventi Rusijoj dėl nebuvimo spaudos laisvės, kaip jis pats sako.

Bratislava. — Slovakijoje mūrininkas bekasdamas namui pamatus rado lobį: 85 sidabrines monetas. Jos yra iš tarp 1471 — 1588 metų. Kadangi Čekija tuo metu turėjo ryšių su Did. Lietuvos kunigaikštija, gal būt, šis radinys duoda kai ką naujo ir lietuviškai numizmatikai.

AR MELAS APIE LIETUVĄ BUS ATITAISYTAS?

Vliko protestas Encyclopedia Britannica redakcijai

Naujoje Encyclopedia Britanica laidoje nėra Lietuvos, o yra tik "Lithuanian Soviet Socialist Republic" (Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika). Protestuodamas prieš tai Vlikas pasiuntė EB leidyklai tokį protesto laišką:

"Naujoje Encyclopedia Britanica laidoje įdėtas K. A. Meškausko parašytas straipsnis, antrašte "Lithuanian Soviet Socialist Republic". Straipsnis yra pilnas klaidų (kurias mielai išvardinsime, jei to pageidautumėt) ir propagandinio tono. Faktinai jis niekuo nesiskiria nuo tipiškos informacijos su suklastojimais, kurią galima rasti Didžiojoje Sovietų Enciklopedijoje. Ar Encyclopedia Britanica tikslas yra duplikuoti sovietinę propagandą? Be to, jau pati straipsnio antraštė yra blogai parinkta. "Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos" iš viso nėra. Visų pirma, ta "respublika" nėra "Lietuvos", nes visi ją liečią svarbesnieji sprendimai daromi Maskvoje. Ji nėra "Sovietų", t.y. darbo žmonių tarybų valdoma, o komunistų partijos administruojama. Ji nėra ir "socialistinė" jei socializmas suprantamas, kaip aktyvus darbo žmonių dalyvavimas krašto tvarkyme ir produkcijos priemonių valdyme. Pagaliau, ji nėra nė "Respublika", arba "common wealth", nes ir vėl ne patys žmonės, o svetimos valstybės policijos organai nustato, kaip kraštas turi būti administruojamas.

Jūs tikrai žinot, kad Jungtinės Valstijos, Kanada, Pietų Amerikos valstybės ir daugelis Europos valstybių nepripažįsta neteisėtos Lietuvos aneksijos ir jos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Daugelyje šių kraštų tebefunkcionuoja Nepriklausomos Lietuvos valstybės pasiuntinybės ir konsulatai. Pagal tarptautinę teisę Sovietų Sąjunga neturi teisės tarptautinėse organizacijose atstovauti Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms.

Lietuva turi savo ilgą istoriją, kurioje jos dabartinė padėtis tėra pereinamas epizodas. Ar nebūtų todėl tikslinga Enciklopedijoje rašyti "Lietuva", o šiuolaikinį jos sovietinį pavadinimą tepaminėti, kaip laikiną? Katastrofiškas straipsnis apie Lietuvą yra kur kas žemesnio lygio negu įprasta matyti Encyclopedia Britanica. Jo pasirodymas yra juo mažiau suprantamas, kai pagalvoji apie tai, kad Amerikoje ir Europoje yra daug mokslininkų, kurie yra Lietuvos ir Pabaltijo reikalų specialistai. (Tarp kitų, galėtumėt susitarti su Lituanistikos Institutu, Inc., 119 Woodside Lane, Arlington, Mass. 02174, kurio pirmininkas yra dr. Jurgis Gimbutas). Kodėl vietoj to pasirinkot policinės valstybės pareigūną šiam moskliniam darbui atlikti, yra visiškai nesuprantama.

Šis Encyclopedia Britanica straipsnis apie Lietuvą yra ne tik lietuvių Jungtinėse Valstijose ir jų tėvynėje įžeidimas, bet ir blogas jūsų šaltiniais besinaudojantiems studentams ir mokslininkams patarnavimas. Malonėkite painformuoti mus, kaip jūs rengiatės atitaisyti tuos grubius netikslumus ir pakeisti juos moksliniais duomenimis. Kol tai bus padaryta, mes darysime visas pastangas informuoti viešumą apie tikrovės iškreipimus EB tome, kuriame tilpo straipsnis apie Lietuvą, o taip pat raginsime boikotuoti jį, kaip nesutinkantį su mokslinio objektyvumo standartu.

(E.)

Paulius VI atvyks į Ameriką

PHILADELPHIA. — Tikimasi, kad kitais metais, kai Amerika švęs 200 metų sukaktį, ir Philadelphijoj bus 41-as tarptautinis Eucharistinis kongresas, atvyks ir popiežius Paulius VI. Kongresas bus nuo rugpiūčio 1 iki 8 dienos. Vizitas būtų Amerikai pirmas, nes 1965 Paulius VI atvyko į Jungtines Tautas, ne į Jungtines Valstijas. Atvykti nori popiežius, bet tvirto pažado negali duoti, tai priklauso nuo sveikatos.

Tarptautinis Eucharistinis kongresas Philadelphijoj bus antras Amerikoj. Pirmas buvo 1926 Chicagoje.

WASHINGTONAS. — Energijos administratorius Frank Zarb sako, jog po penkerių metų Amerikoj pradės trūkti elektros ir gali prireikti ją normuoti.

Bendro Rytų Europos Egzilų Komiteto Danijoje, Kopenhagoje, ruošiamas Sovietų Sąjungos teismas dėl žmogaus teisių pažeidimo iš balandžio mėn. perkeltas į spalio mėn. 17—19. (E.)

The "Washington Post" kovo 24 laidoje įdėjo savo korespondento Maskvoje, Peter Osnos, straipsnį "Was the Security Conference Worth It." Kriktikuodamas taip ilgai nustęsusios Saugumo konferencijos gremėzdišką procedūrą, autorius apžvelgia visus argumentus už ir prieš sovietams daromas nuolaidas. Toliau pastebi, kad Saugumo konferencija gali suklupti ant kokios nors mažos valstybės, pvz. Graikijos pasipriešinimo. Kadangi konferencijos nutarimai turi būti priimti vienbalsiai, Kremlius nieko negalėtų padaryti. (E.)

Priešrinkiminė kampanija Portugalijoj. Komunistų plakatų daugiausia

KALENDORIUS

Balandžio 21: — šv. Anzelmas, šv. Oportuna, Mingedas, Argėlė.

Balandžio 22: šv. Soteras, šv. Tarbula, Jazbutis, Narūnė.

Saulė teka 6:03, leidžias 7:36.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilčiau, apie 52 laipsniai.

Raupų liga baigia nykti

Geneva. — Pasaulinė Sveikatos organizacija Genevoje numato, jog dar šių metų eigoje pasiseks galutinai nugalėti pasaulyje raupų ligą. Organizacija kovą prieš raupų ligą pradėjo 1967 m., kai 37 kraštuose buvo įregistruota raupų ligos atsitikimų, o trylikoje kraštų vyko tos ligos epidemijos. Dabartiniu metu, oficialiais duomenimis, raupais sergančiųjų yra tiktai Bengalijoj, kur dėl bado, potvynių ir kitų gamtos nelaimių raupų liga dar kelia susirūpinimą.

Ugandos prezidentas — diktatorius tokia bausme baudžia savo politinius priešus

SINGAPŪRAS. — Tanklaivių nelaimės ir jūrų užteršimas padarė kasdieninė, nuobodi naujiena, bet kai šešios mylios nuo Singapūro, Malacca sąsiauryje, susidūrė du tanklaiviai ir užsidegė ,žinią paskelbė viso pasaulio spauda. Milžiniškas 149,000 tonų Liberijos tanklaivis Cactus Queen atsidaužė į 70,000 tonų japonų Tosa Maru. Dūmai padengė visą plačią padangę. Japonų tanklaivis nuskendo. Išsigelbėjo 31 žmogus.

Premija už Bažnyčių suartinimą

Geneva. — Kardinolo Augustino Bea vardo tarptautinė premija šiais metais paskirta Pasaulinės Bažnyčių Tarybos garbės pirmininkui dr. Willem Visser't Hooft. Premija kiekvienais metais skiriama asmeniui, kuris savo veikla ypač nusipelno taikos, socialinio teisingumo ir žmonijos pažangos reikalui. Dr. Visser't Hooft, beveik dvidešimt metų vadovaudamas Pasaulinei Bažnyčių Tarybai, labai daug pasitarnavo Pasaulio Bažnyčių Tarybos ir katalikų Bažnyčios suartinimui ir tarpusavio bendradarbiavimo išplėtimui. Šioje savo veikloje, jis rėmėsi broliškos meilės, tiesos ir teisingumo principais, tuo būdu konkrečiai prisidėdamas prie žmonijos pažangos kėlimo ir pastovios taikos pasaulyje įgyvendinimo. Premiją gegužės 29 Genevoje iškilmingai įteiks Šveicarijos prezidentas Graber.

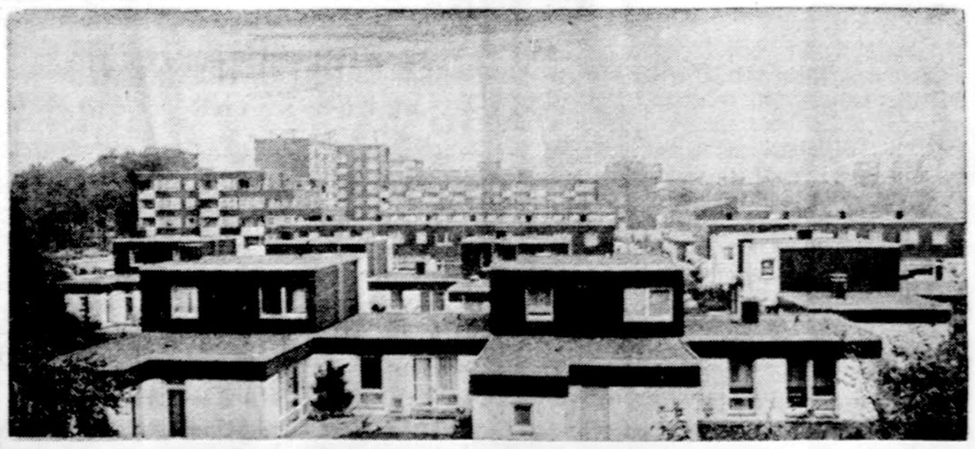

Televizijos antenos miesto vaizdo negadina. Vokiečių išradimas, kai vienos antenos tinklą gali įsijungti keli šimtai ar net tūkstančiai televizijos aparatų.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Philadelphia, Pa.

JUSTINAS GEČIAUSKAS ATŠVENTĖ 80 GIMTADIENĮ

Vasario 9 d., Philadelphijoje, savo artimųjų tarpe atšventė savo 80-tąjį gimtadienį uolus visuomenininkas Justinas Gečiauskas.

Praėjusią vasarą, viešėdami New Yorke, aplankėme sukaktuvininką ir jo šeimą. Mus riša sena pažintis. Iš profesijos esame paštininkai. Nepriklausomoje Lietuvoje Justinas Gečiauskas buvo Kauno centr. pašto viršininku. Šių aukštų pareigų pasiekė savo išsimokslinimu, sąžiningu darbu, didelių taktu ir administraciniais gabumais. Tai buvo išskirtinai nuoširdus, visų tarnautojų mylimas viršininkas. Jis sunkiausiose valandose tarnautoją atjausdavo, visokeriopai apdėdavo. Buvo taikaus, ramaus būdo, atviras ir nuoširdus viršininkas savo bendradarbiam.

Sukaktuvininkas Justinas Gečiauskas savo anūkų Aušrelės ir Gintarėlės tarpe.

Apsilankymo metu išsikalbėjome apie nuskubėjusias dienas, apie atiduotą darbo duoklę savaaji tėvynei ir apie vargus bei rūpesčius išeivijoje. Tomis dienomis Justinas Gečiauskas artėjo į savo gražią amžiaus sukaktį. Tačiau jis buvo nepaprastai kalbus, prisimindamas savo gyvenimo ryškesnius bruožus. Su ypatinga pagarba ir meile atsiminė savo bendradarbius, su kuriais jam teko praleisti keliolika metų.

Justinas Gečiauskas tiek nepriklausomoje Lietuvoje, tiek ir išeivijoje išliko jautrus visuomenininkas ir kol leido sveikata krutėjo įvairiuose kultūrinio bei visuomeninio darbo baruose .

O dabar, kai truputį sumenkėjo sveikata, džiaugiasi savo šeimos atžala — sūnumi Algimantu, baigusiu inžinieriaus mokslus ir aktyviai įsijungusiu į Lietuvių Bendruomenės veiklą bei bedirbantį ir kitose visuomeninio bei politinio darbo srityse. Džiaugiasi savo marčia Teresėle, taip gražiai auklėjančia savo šeimą lietuviškoje dvasioje. Džiaugiasi ir dviem anūkėlėm — Aušrele ir Gintarėle, kurios jau dabar veiklios lietuviškose organizacijose. O kai valandėlė laisvesnė — Justinas sklaido visą lietuvišką spaudą, kuri ateina į jų namus. Gyvenimo dienas draugе su savo žmonele Jadvyga leidžia jaukiuose savo namuose, bet sukaktuvininkui rūpi ir mūsų lietuviškieji reikalai. O jo, kaip seno visuomenininko, troškimas, kad lietuvis mylėtų lietuvį ,kad dirbtų gerbdami vienas kitą ir kad tarnautų Lietuvos visuomenės ateičiai .Tuo keliu eina ir sukaktuvininkas Justinas Gečiauskas. Šiam mielam bičiuliui dar daug ir sveikų metų!

Jurgis Janušaitis

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

BALIAUS MADŲ PARODA

Gegužės 3 d. vakaras parodys "Women's Bay Club", Santa Monica, Cal, salės patalpose, — Stasės Koronkevičienės sukurtus dra bužius, modeliuojamus jaunų lietuvaičių. Šią madų parodą ir po to — balių su vakariene ir šokiais ruošia LB Santa Monikos apylinkė; visam pasiruošimui vadovauja valdybos narė Mažulienė, talkininkaujant daugeliui nuoširdžių bendruomenininkių ponių. Vyrai ir moterys, jauni ir seni,— kviečiami į tą įdomų vakarą gegužės 3 d. Santa Monikoje.

A.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDRACIJOS KLUBUI

Brangios sesės, kad ir labai pavėluotai, bet prašau — priimkite mano padėką už 1975 m. vasario nepaprastai gražų, taurų ir iškilmingą mano kuklios dainos ir visuomeniškos veiklos paminėjimą, pagerbimą ir plačiajai Los Angeles visuomenei pristatymą.

Dėkoju kun. Vytautui Palubinskui palaiminus mus malda, LMKF Los Angeles pirmininkei Kazei Mattis, gražiu įvadu pradėjusiai iškilmes, LMKF garbės pirmininkei ir Altos Los Angeles skyriaus vicepirm. Alenai Devenienei nuostabiai pravedusiai po pietę ir sveikinusiai ALTos vardu. Gili padėka priklauso komp. Giedrei Gudauskienei, nuoširdžiai ir kruopščiai aptarusiai mano dainos nueitą kelią, prof. Elenai Tumienei, jautriai atpasakojusiai mano, kaip ir kiekvienos lietuvės moters, atliktas pareigas.

Raštu sveikinusiems: Lietuvos generaliniam konsului dr. Juliui Bielskiui, Los Angeles Lietuvos generaliniam konsului New Yorke Anicetui Simučiui su ponia ir poniai Čiurlienei New Yorke.

Pagerbusiam savo atsilankymu ir tarusiam žodį PLB garbės pirmininkui S. Barzdukui; raštu sveikinusiems Muzikologijos archyvo steigėjui prof. Juozui Žilevičiui, komp. kun. Bruno Markaičiui. LMKFjos pirmininkei Irenai Banaitienei, New Yorke, Chicagos LMKF klubui, prof. K. Alminui.

Dėkoju: I. Yčaitei - Petkuvienei, kurios tėvai Martynas ir Ipatija Yčai rėmė mano studijas Berlyne, taip pat R. Vailokaitytei - Baker, kurios tėvų, Jono ir Aleksandros Vailokaičių parama galėjau tęsti dainavimo studijas Romoje. LB LA apylinkės pirm. Onai Razutienei ir jaunimo ansambliui.

Dėkoju sveikinusiems Akademikų skautų vardu — Valentinui Varnui, ateitininkui — Ignui Medziukui. Evangelikų liuteronų — I. Petkuvienei, birutiečių —E. Dovydaitienei, taip pat už nepaprastas dovanas p. Pažiūrienės paveikslą, Pr. Visvydui už tartą žodį ir įteiktus sveikinimus "Draugo" redaktoriaus Bradūno ir ponios, ir Šatrijiečių C. Grincevičių, iš Chicagos, pulk. Antanui Andrašiūnui, mano Panevėžio kaimynui, už paveikslą primenantį Nevėžio krantus. Ačiū iš tolo atvykusiai, iš Phoenix, E. Mačernytei —Josen, ir phoenixiečiams. Brangiam, ilgų metų Lietuvos Valstybės teatro kolegai Adolfui Butkui už tartą žodį, P. Orintaitei ir B. ir D. Railams už gražius poezijos žodžius, taipogi ir Alei Rūtai. Dėkoju M. Ulėnienei iš New Yorko už sveikinimus ir dr. Albinai Prunskienei iš Chicagos. Ačiū P. Jasiukoniui ir V. Fledzinskui, Teofilei Mickevičienei, Naujokaitienei iš Pomonos.

Mieliem tolimiem prieteliam: Pauliui Jurkui ir Jonui Lenktaičiui, Romos studijų draugei Irutei Jacevičiūtei — Petraitienei, Monikai Lembertienei. Visiems prisidėjusiems prie ypatingos dovanos. Ačiū Santa Barbara kaimynams dr. Birzytei, K. ir I. Galiūnam, Marijai Šimonienei ir I. Širvydienei.

Ačiū visiems atsilankiusiems, pagerbusiems, parodžiusiems tiek daug šilumos ir meilės. Esu sujaudinta, esu dėkinga ir esu jums skolinga!

Vincė Jonuškaitė-Zaunienė-Leskaitienė

LB KRAŠTO VALDYBOS POSĖDIS

JAV LB krašto valdybos posėdžiai normaliai šaukiami kartą į mėnesį ir juose šalia einamųjų reikalų daugiau laiko skiriama vienai kuriai sričiai. Kovo mėnesio posėdyje buvo ilgiau sustota prie švietimo reikalų. Pirm. Juozas Gaila sausio 19 d. dalyvavo Švietimo tarybos posėdyje Chicagoje, todėl jis referavo apie švietimo reikalus.

LB Švietimo tarybą, kaip ir kitas mūsų institucijas, slegia lėšų trūkumas. Prieš porą metų švietimo reikalams, iždui išsisėmus, krašto valdyba paskolino 10.000 dol. ir apie 7.000 dol. paskolino Kultūros taryba. Iki šiol tų pinigų Švietimo taryba nepajėgia grąžinti. Lietuvių fondo parama pereitais metais taip pat buvo kuklesnė, negu praeityje. Paskirta 1000 dol. Donelaičio mokyklai. Nėra abejonės, kad ta mokykla paramos buvo verta, tačiau šiame krašte turime lituanistinių mokyklų, kuriose mokinių skaičius yra mažesnis ir tėvams tenka žymiai didesnė finansinė našta, nes vistiek reikia padengti patalpų ir mokytojų išlaidas. Rytinio pakraščio lituanistinės mokyklos yra pilna to žodžio prasme vargo mokyklos, bet jos nesikreipė į LF paramos, tikėdamos, kad fondo pinigai yra skiriami tik tiems reikalams, kurie tarnauja visam mūsų lituanistiniam švietimo tinklui.

IX mokytojų savaitė įvyks š. m. rugpiūčio 10 - 17 dienomis Dainavoje. Jai vadovaus Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėjas Pr. Karalius. Pereitais metais buvo kilę pageidavimų suruošti mokytojų savaitę rytiniame pakraštyje, nes daug šio pakraščio mokytojų dėl didelio atstumo negali kasmet į Dainavą atvykti. Tai savaitei buvo rezervuota liepos mėn. pirmoji savaitė Putname, Conn., o jos organizatorium ir vadovu buvo pakviestas A. Masionis. Deja, iki šiol neatsirado pakankamai norinčių dalyvauti ir šiemet teks tenkintis vėl tik Dainava.

Švietimo taryba neteko patalpų, kuriose buvo laikomos jos išleistos knygos, žemėlapiai, vadovėliai. Už 75 dol. mėnesiui išsinuomuota patalpa tame pačiame pastate, kur yra "Margutis". Čia bus laikomi Švietimo ir Kultūros tarybos leidiniai. Lituanistinės mokyklos yra raginamos negrąžinti vadovėlių, kurie numatomi panaudoti kitais metais, nes grąžinimas tik sudarytų nereikalingų išlaidų ir sunkumų.

J. Gaila padėkojo krašto valdybos vardu Švietimo tarybos pirm. S. Rudžiui ir nariams už jų darbą ir ypač už lituanistinių mokyklų įjungimą į Simo Kudirkos fondo ir spaudos platinimo vajų ir taip pat išreiškė keletą pageidavimų. Švietimo taryba yra stipriausia ir nuosekliausiai dirbanti LB institucija, bet nepakankamai informuojanti apie savo darbus. "Švietimo Gairės" skaitomos tik dalies mokytojų. Jei švietimo reikalais būtų daugiau rašoma mūsų laikraščiuose, tuo painaudotų ne tik visi mokytojai, bet ir tėvai.

Jei tėvai žinotų vadovėlių leidimo išlaidas, nebūtų priekaištaujama dėl jų aukštų kainų. Lituanistiniai vadovėliai, nors ir gražiai atrodą, taip blogai įrišti, kad kai kurių jų lapai krinta tik paėmus į rankas. Jie būtinai siųstini atgal rišyklon. Švietimo taryba neturėtų angažuotis naujų skaitinių leidimui, neturėdama iš anksto lėšų. Neišparduodami vadovėliai ir kiti leidiniai turėtų būti išsiųsti į Pietų Amerikos liet. kolonijas, kur trūksta lituanistinės medžiagos. Lituanistinių mokyklų programos yra reikalingos didesnės reformos, nes kiekvienais metais į tas mokyklas ateina vaikai silpniau kalbą lietuviškai.

Visuomeniniais reikalais pranešimą padarė tos tarybos pirm. Alg. Gečys. LB leidinys "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — A Report for 1974" buvo išleistas prieš pat Vasario 16-tąją. Šį kartą jis žymiai stambesnis, net 112 puslapių. 500 to leidinio egzempliorių buvo išleista Kanados LB vardu, kuriuos į Toronto nuvežė ten vykdamas Simas Kudirka. 200 egz. buvo padovanota BATUNui, išdalinti Jungtinių Tautų nariams, 250 egz. duota Lietuvos atstovybei Washingtone ir po 125 egz. įteikta mūsų konsulatams New Yorke ir Chicagoje. Šias išlaidas padengė LB Detroito apylinkė, Vasario 16 proga surinktais 1500 dol. Leidinys pardavinėjamas po 3 dol., platintojams duodant 25 proc. nuolaidą ir gaunamas apylinkių valdybose arba kreipiantis tiesioginiai į Visuomeninių reikalų tarybą. Krašto valdyba nepaprastai dėkinga šio leidinio autoriui, nors jis ir toliau pasilieka anonimu, "Draugo" spaustuvei, per tokį trumpą laiką atlikusiai spausdinimo darbą, stud. S. Kupriui už visą techninę talką ir visiems atsiuntusiems dokumentinę medžiagą, kuri buvo panaudota leidiny.

Jau eilė metų, kai LB krašto valdyba Vasario 16-tosios proga paruošia anglų kalba šventei pritaikytas radijo programas. Šiemet jos buvo perduotos per šias radijo stotis: Baltimorėje per WIMS, New Yorke per WHBI, ir WOKW, Michigan City per WIMS, New oYrke per WHBI, New Jersey per Seton Hall University WSOU, Omahoje per KIOS, Philadelphijoje per WTEL ir WFLN, Waukegan per WKRS. Juozas Gaila taip pat kalbėjo per N. Y. "Lietuvos Atsiminimų" valandėlę ir per Bostono "Laisvės Varpą". Anglų kalba radijo programos buvo paruoštos dvi po 25 minutes. Vieną jų paruošė Rima ir Gabrielius Mironai. Ji buvo lyg ir tęsinys pereitų metų programos. Pernai Lietuvos tragedija buvo supinta su Simo Kudirkos išdavimu, teismu ir įkalinimu, šiemet amerikiečiui klausytojui buvo pristatytas laisvo Kudirkos liudijimas apie sovietinio režimo žiaurumus, lietuvių politinių kalinių nepalaužiamą valią ir laisvojo pasaulio abejingumą pavergtiesiems. Antroje programoje, paruoštoje Teresės Gečienės, buvo vykusiai supinta Čiurlionio sukaktis su Lietuvos nepriklausomybės švente klasikinės Čiurlionio muzikos fone. Šį programa buvo pasiųsta stotim, kurios vengia aštresnių politinių pasisakymų.

Vasario 22 d. V. reikalų taryba išsiuntinėjo informacinę medžiagą ir formas etninių studijų (Ethnic Heritage Studies) įstatymų rėmuose JAV federalinės valdžios paskirtai finansinei paramai gauti visiems Lituanistinio instituto nariams ir įvairioms mūsų kultūrinėms ir mokslinėms institucijoms. Šiai paramai gauti projektai turėjo būti įteikti iki š. m. kovo 21 dienos. Paskutinėmis žiniomis, šalia LB Švietimo tarybos projekto buvo įteikti ir keli kiti lietuvių projektai.

Organizaciniais reikalais kalbėjo vykd. vicepirm. Balys Raugas. Jis, Kalėdų metu lankydamasis Floridoje, tarėsi su eile bendruomenininkų apie kitos LB apylinkės Floridoje įsteigimą. Buvusio LB tarybos nario V. Balčiūno pastangomis Pampano Beach jau įsteigta Auksinio Kranto apylinkė. Yra galimybė įsteigti dar ir trečią apylinkę ir turėti atskirą Floridos apygardą, kuriai jau būtų atstovaujama LB taryboje.

A. Škudzinsko vadovaujamoje Bostono apygardoje įsisteigė taip pat nauja apylinkė, pavadinta Cape Cod. Jai pirmininkauja Mykolas Biliūnas. Kennebunkport, Maine, yra sudaryta LB Kennebunkport seniūnija, kuriai vadovauja kun. L. Andriekus. Dedamos pastangos įsteigti apylinkę ir Cambridge, Mass. (Bostono ribose).

Rytinio pakraščio apygardų ir apylinkių pirmininkų ar atstovų suvažiavimas įvyks š. m. gegužės 10 d. Kultūros židiny Brooklyne. Tiriamos galimybės suruošti kitą suvažiavimą Naujojoje Anglijoje, Bostone ar Worcesteryje.

Trumpą pranešimą iždo reikalais padarė ižd. Petras Mitalas. Jo ligos metu Vasario 16-tosios aukas tvarkė Juozas Gaila, dabar vėl viskas yra tvarkoma P. Mitalo ir apylinkės visą finansinę atskaitomybę prašomos vesti per krašto valdybos iždininką.

Krašto valdyba yra gavusi visą eilę prašymų piniginės paramos. Šiame posėdyje buvo paskirta 1000 dol. Chicagos Lietuvių operai ir 500 dol. Lituanistiniam institutui. Toliau posėdyje pasidžiaugta sėkmingai tvarkomu Lituanus žurnalo leidimu ir jo darbščiu administratorium Jonu Kučėnu, kuris tikrai yra nusiplenęs didelės visuomenės padėkos. Krašto valdyba patvirtino Lituanus fondacijos direktorius 1975 metams: R. Vedegį (Fondacijos pirmininku), A. Astašaitį, J. Gailą, V. Kamantą, S. Kuprį, V. Šaulį, V. Vygantą, A. Zailskaitę ir J. Bradūną.

j g

TEL. — 788-3980
DR. REGINALD CIENKUS
GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS
6230 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.
Pirmad., Antrad., Ketv. ir Penktad. 9 val. ryto iki 12 val. dieną ir nuo 2 val. popiet iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais 8:30 iki 12 val. dieną

RUMMAGE SALE
VARTOTŲ DAIKTŲ IŠPARDAVIMAS
Sauganash Community Church Youth Center, 4600 W. Peterson, Ketvirtad., bal. 24, 10 v.r. iki 8 v.v.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS
ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO
ANTRA LAIDA
Išleido
LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS
Mecenatas — Prel. Juozas Karalius
Naujasis Testamentas yra praktiško formato įrištas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.
Gaunama "DRAUGO" knygyne
Kaina — $5.00
Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).
Gera proga visiems įsigyt Naująjį Testamentą. Siųskit užsakymus:
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $23.00. Canada $25.00. Foreign Countries — $26.00.

Chicago, Cook, Ill.	$25.00	$15.00	$10.00	$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3220
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
3907 W. 83 Pl., Justice, Ill. 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8013

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirmad., antrad ir ketvirtad 6 iki 7:30 val. vakaro.
šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet, antrad. penkt. 1-4, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofis. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-6001

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K S A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofis. PO 7-6060 Res. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel. 489-4441 arba LO 1-4605, jei neatsiliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 2403 W. North Avenue
5214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERESE KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
9756 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Valandos pagal susitarimą
Tel — 349-0887

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4156
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. Trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-8601
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. v. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trec.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ATOSTOGOSE iki bal. 26 d. Reikalui esant kreiptis pas dr. J. Bakšį.
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1228
Ofiso val.: Pirm., antr. treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6106
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141; namų 636-6550
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad 1-5 šešt pagal susitarimą.

Praeitis ir dabartis

ČIČINSKIO DVASIA POLITINIŲ VEIKSNIŲ KONFERENCIJOJ

Prieš porą metų (1973.III.5) redakciniame rašinyje "Rusų emigracija — pamoka lietuviams", mes nurodėme kai kuriuos pavyzdžius, kaip buvo bolševikų sunaikinta carinės Rusijos emigrantų politinė veikla, nukreipta prieš Sovietų Sąjungą. Tada mes rašėme, kad bolševikai ėmėsi kai kurių provokacinių priemonių prieš emigrantų vadus, juos suniekindami ir apšaukdami bolševikais. Rusų emigrantų spauda buvo sunaikinta suniekinus redaktorius ir į jų vietas įvedus naujus "patriotus", kurie neatlaidžiai niekino tikruosius patriotus. Emigrantai tarp savęs nepaprastai susiriejo. Nuo tokios besiriejančios emigracijos nusisuko jaunimas, nepakęsdamas ilgalaikių senių ginčų. Suskaldyta emigracija nebebuvo kovinga ,o tuo pačiu ir bolševikams nepavojinga.

Tada mes kvietėme atidžiau pastudijuoti galingos rusų emigracijos sunykimo priežastis ir pasimokyti. Atrodo, kad pasimokyta nebuvo. Šiandieną galime drąsiai teigti, kad pradėjome, o gal ir baigiame eiti carinės rusų emigrantų keliais.

*

Tačiau kai kam nepatiko, kad mes priminėme rusus emigrantus. Esą, rusai eina sau, mes sau. Duok, Dieve, kad taip būtų. Taigi šiandien mes norime pakabėti apie mūsų pačių senąją emigraciją, atsiradusią vakarų kraštuose (ypač Prancūzijoje) po mūsų drauge su lenkais pralaimėto 1831 metų sukilimo prieš tuos pačius rusus. Tai paskatino mus padaryti seno veikalo nauja laida. Okupuotoje Lietuvoje buvo išleistas naujas (trečiasis iš eilės) Adomo Mickevičiaus "Pono Tado" vertimas lietuvių kalba. Pirmąsias šešias "Pono Tado" giesmes išvertė pokario metais dar velionis poetas V. Mykolaitis Putinas, likusias šešias — poetas Justinas Marcinkevičius. Jis atliko ir veikalo redakcinius darbus. Abudu jie geri poetai, taigi ir atliktas vertimas sklandus bei tikslus.

*

"Poną Tadą" Adomas Mickevičius parašė 1832 — 1834 m., gyvendamas Paryžiuje. Veikalo antrinė antraštė — Paskutinis antpuolis Lietuvoje, bajorų nuotykiai iš 1811 ir 1812 metų. Veikalas giliai patriotinis ir priešrusiškas. Tenka kiek stebėtis, kad dabartinė okupacinė valdžia davė leidimą tokią knygą išleisti.

Ne šio rašinio uždavinys vertinti "Poną Tadą" ar atpasakoti daug kam gerai žinomą jo turinį. Mes tik sustosime prie kai kurių veikalo epilogo minčių, parašytų 1834 m. pavasarį, kur poetas, apsivylęs emigrantais, negaili jiems karčių žodžių. Štai keletas eilučių iš jo.

"O, vargas mums, tą valandą siaubingą/ palikusiems Tėvynę nelaimingą!/ Nes, kur tik einam, sėjam piktą gandą,/ Kaimyno vietoj priešas atsiranda./ O mūsų skausmo nieks, deja, negirdi./ Nors jis kaip varpas šaukiasi kaimyno/ Iš Lenkijos iš juodo kapinyno./ Kai mūs sargai neklauso mūsų skundo,/ o priešas juos, kaip duobkasius, dar gundo,/ Kai mes be vilties guldomi į karstą —/ Nenuostabu, kad viskas taip apkarsta,/ Jog žmonės protą pameta ir gėdą,/ Save apspiaudo ir vien kitą ėda!"

*

Adomas Mickevičius teisybę rašė. Lietuviai ir lenkai emigrantai viens kitą ėdė ir spiaudė ne tiktai po 1831 ,bet ir po 1863 m. sukilimo. Niekina, plūsta bei spiaudo ir dabar.

Paryžiaus, Varšuvos, Krokuvos ir kitų miestų bibliotekose bei archyvuose yra daug įdomios medžiagos, iš kurios matyti, kaip tuometiniai rusai, gudriai veikdami, palaužė lietuvių - lenkų emigraciją, supiudė vienus su kitais ir kaip ji, savo tarpe besivaidijanti, jiems nebebuvo pavojinga.

Deja, tokios rūšies medžiaga šiandien niekam nebejdomi ir liko visų pamiršta. Tai labai liūdna ir menka istorija, ir kuriam galui ja domėtis. Nūdien mums ir kitiems yra įdomios tiktai kultūrinės vertybės, kurias politiniai emigrantai sukūrė, o ne ano meto besivaidijusių draugijų protokolai ir vadovaujančių bajorų pareiškimai. Galima beveik drąsiai teigti, kad iš 1831 metų emigracijos bet kokia politinė ir organizacinė veikla gyvenime nepaliko jokių ryškių pėdsakų. Iš ano meto liko tik dviejų rašytojų — Adomo Mickevičiaus ir Juliaus Slovackio nemirtingieji kūriniai, ir šiandien visų skaitomi, verčiami į svetimas kalbas.

Bet ir garsusis poetas Julius Slovackis ano meto emigrantų nebuvo suprastas ir remiamas. Lenkų kultūros istorikas Miečyslaw Jastrum, parašęs labai gerą 550 puslapių studiją apie Adomą Mickevičių (išleistą 1964 m.), aprašydamas mūsų ir lenkų didžiojo poeto gyvenimą, mini ir nemirtingo Juliaus Slovackio mirtį. Jis rašo, kad 1849 m. mirusio poeto karstą iš labai gausios emigracijos "palydėjo koks trisdešimt žmonių, ne daugiau. Niekas nepakalbėjo kapinėse ,nė vienas knygynas neišstatė mirusiojo poeto veikalų". Net ir Adomo Mickevičiaus laidotuvėse nebuvę, nes abudu poetai buvo susipykę.

Laikas paėmė užmarštin visus besivaidijančius emigrantus, o Slovackis liko ir liks gyvas tol, kol gyvens tauta.

*

Išdavikų ir niekšų mūsų tautoje yra ne tiktai šiandien, bet buvo visą laiką. Poetas Maironis juos įkūnijo "Čičinskio" baladėje ir jo vardo legendiniame asmenyje. Atrodo, kad išdavimo tema aktuali ir šiandien. Štai šių metų pradžioje, tuo pačiu laiku mūsų literatūroje atsirado dar du nauji "Čičinskai". Mūsų žinomas dramaturgas Kostas Ostrauskas naujame "Metmenių" 29 numeryje paskelbė ištrauką iš savo naujosios dramos "Čičinskis". Tuo pačiu metu poetas Justinas Marcinkevičius savo sukurtos "Čičinsko" triveiksmės dramos epilogą ir I veiksmą paskelbė Vilniuje leidžiamuose "Kultūros Baruose". Reiškia čičinskių yra tiek okupuotoje Lietuvoje, tiek išeivijoje. XVIII a. išdavikas, skaldęs tautą jos sunkiausiais laikais, kai reikėjo tėvynę ginti "nuo kazokų ir Maskvos", tebegyvena tiek Lietuvoje, tiek išeivių tarpe. Mums atrodo, kad jis buvo atvykęs ir į užpereitą savaitgalį Chicagoje įvykusią mūsų politinių veiksnių konferenciją. Teisybė, mes jo nematėme ("Draugo" redakcijos atstovas nebuvo pakviestas), tačiau iš konferencijos eigos ir "darbų" juntame, kad jo dvasia ten tikrai buvo.

b. kv.

SATURNO ŽIEDAI

Amerikiečių atstronomų nuomone, Saturno žiedai sudaryti ne iš dujų, ledo arba dulkių, kaip anksčiau buvo manoma, bet iš kietų objektų, kurių skersmuo yra daugiau kaip metras. Jie įspėja, kad kosminių aparatų skridimai planetos žieduose arba netoli jų yra labai pavojingi. 1977 metais JAV planuojama paleisti Marinerio tipo kosminį aparatą Jupiterio ir Saturno planetoms tyrinėti. Jm

Jaunimo kongreso reikalais Chicagoje tarėsi Lietuvių Bendruomenės ir jaunimo atstovai. Iš k. į deš.: JAV LB krašto v. pirm. J. Gaila, JAV LJS iždi. I. Baužaitė, PLB vicepirm. jaunimo reik. R. Kasparas, PLJS ryšių centro vadovo pavaduotoja ir "Akademinių prošvaisčių" red. E. Pakštaitė, LJS vicepirm. J. Juozevičius, LJS pirm. D. Vaitkevičiūtė ir PLB pirm. B. Nainys. Nuotr. Jono Kuprio

VAJUS JAUNIMO KONGRESUI

BRONIUS NAINYS

Lėšos yra mūsų veiklos pagrindas. Mažai ką padarys ir labai geri darbininkai, jeigu jie neturės pinigų. Išeivijos lietuvių veikla visose srityse būtų daug geresnė, jeigu, kaip manos iš dangaus, kas nors pabertų pinigų. Tačiau, kai tų pinigų niekas saujomis nebarsto ir visiems veikėjams juos reikia susirasti patiems, veikla žymiai pasunkėja. Lėšų teikimas yra labai sunkus ir nemalonus darbas, todėl joms telkti reikia kviestis energingiausius žmones, atitraukiant juos nuo kitų darbų.

Šių metų pabaigoje Pietų Amerikoje įvykstantis trečiasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas yra vienas iš tų renginių, kuriam reikia daug pinigų. Iš į atskirus parengimus imamo įėjimo mokesčio pats kongresas bet kokio kapitalo susidaryti negali, kitų pajamų šaltinių taip pat nėra, todėl beveik visi jam reikalingi pinigai turi būti suaukoti lietuvių visuomenės. Kadangi ir ta visuomenė nuo visokių rinkliavų yra labai pavargusi, lėšų telkimas pasidaro atgrasus, sunkiai priviliojantis ir labai energingus telkėjus.

Net visus tuos sunkumus žinant, vistiek lėšų ieškoti reikia lietuvių visuomenėje, nes kitos išeities nėra. Klausimo sprendimas gali būti tik toks: arba bus sutelkta reikiama suma lėšų, arba trečio PLJ kongreso nebus.

Už lėšų sutelkimą yra atsakinga Lietuvių Bendruomenė. Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos LB valdybos kartu su jaunimo organizacijų atstovais yra sudarę specialius komitetus ir telkia lėšas apmokėti tuose kraštuose vykstančių kongreso įvairių renginių, kaip atidarymo, stovyklos, talentų pasirodymo, studijų dienų ir kitų programų išlaidas. Australijos, Vokietijos ir Anglijos LB valdybos telkia lėšas tų kraštų jaunimo paruošimui ir paremti jų brangioms kelionėms.

Tačiau, be tų visų įvairiuose kraštuose atliekamų darbų, yra daug ir bendrų reikalų, kurie nepriklauso kuriam nors vienam kraštui, o visai Pasaulio Lietuvių Bendruomenei. Kongresas įvyks Pietų Amerikoje, bet ne visas parengiamasis darbas tenai bus atliktas. Darbininkų stoka daug to darbo perkels į JAV. Iš JAV ir Kanados taip pat reikės siųsti ir talkininkus, kad jie, savo patyrimu dalindamiesi su Pietų Amerikos lietuvių jaunimu, vietoje padėtų paruošti kom plikuotesnes programos dalis. P. Amerikoje trūksta meninių jėgų, todėl ir kultūrinis gyvenimas ten nėra labai gyvas. Reikia kartas nuo karto pasiųsti jiems menines grupes, kad savo koncertais pakeltų jų entuziazmą darbui, kas labai svarbu tenykščiam jaunimui. Dėlto Chicagoje veikia PLB išlaikomas PLJS ryšių centras, Washingtone kongreso informacijos tarnyba, yra leidžiami kongreso žiniaraščiai, biuleteniai. Be to, P. Amerikoje niekada nebus galima surinkti pakankamai pinigų vietos reikalams, nes ekonominis lietuvių gyvenimas ten yra žymiai sunkesnis, negu Šiaurės Amerikoje. Iš kur nors pagalbos reikės gauti Europos, o gal net ir Australijos lietuvių jaunimui. Daug kainuos ir Amerikos bei Kanados lietuvių jaunimo paruošimas kongresui ir tų ruošiamųjų darbų administravimas.

Tokių visiems kraštams bendrų darbų finansavimo našta krinta ant PLB valdybos pečių. Visus davinius surinkus paaiškėjo, kad bendriems kongreso reikalams reikės apie 75.000 dolerių. Tokią kongreso sąmatą PLB valdyba priėmė savo posėdyje kovo 7 dieną. Jeigu tie 75.000 dolerių nebus sutelkti, vargu kongresas galės įvykti. Tos visos lėšos turės būti suaukotos Kanados ir JAV lietuvių. Šiam darbui PLB valdyba yra pasikvietusi į talką JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenes. Tų abiejų kraštų LB valdybos yra sutikusios PLB valdybai padėti. Lėšos pradedamos telkti šį pavasarį ir vyks iki ateinančio rudens. Bendru JAV LB, Kanados LB ir Pasaulio LB valdybų susitarimu gegužės mėno yra skelbiamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresui lėšų telkimo vajaus mėnesiu. Šių abiejų kraštų apygardų ir apylinkių valdybos yra paprašytos vajų vykdyti. JAV ir Kanados LB valdybos bendraraščiais savo padaliniams yra nurodžiusios, kokiu būdu tos lėšos turi būti telkiamos.

Taigi gegužės pirmomis dienomis LB apylinkių darbuotojai įvairiais būdais kreipsis į visus lietuvius, prašydami jaunimo kongresui aukos. Tikime, kad visuomenė į jų prašymą atsilieps teigiamai ir neatsisakys jaunimui padėti. O paramos jaunimas yra tikrai vertas. Iš spaudos pranešimų visuomenė galėjo susidaryti vaizdą apie jaunimo darbus, kurių yra daug visose lietuviškos veiklos srityse. Ypač vertėtų paminėti jaunimo entuziazmą šį kongresą ruošiant ir jo jautrumą Lietuvos laisvei.

KANADOJ NUSIKALTIMAI AUGA

Nusikaltimų problema darosi visuotiniu reiškiniu

J. VAIČELIŪNAS

"Smurtas ateina į mūsų kraštą," pasakė Kanados ministeris pirmininkas P. Trudeau (T. St. 1975. II. 8, 1p.). Jis tik nepasakė, iš kur tas smurtas ateina. Taip pat jis nepasakė, kad dėl smurto išaugimo Kanadoje yra kalta ir Trudeau vadovaujama vyriausybė bei parlamentas. Dėl liberalų vyriausybės apsileidimo į Kanadą neoficialiai prigarmėjo visokių nusikaltėlių, kurie dabar dau giausiai vykdo smurtą.

Kanados vyriausybė panaikino mirties bausmę didiesiems nusikaltėliams. Tiesa, už policijos ar kalėjimo pareigūno nužudymą gresia mirties bausmė, bet kol kas tokios bausmės nevykdomos. Paskutiniu metu Kanadoje vienu kartu buvo nužudyti du policijos pareigūnai. Jų žudikai suimti ir bus teisiami. Paaiškės vėliau, kokias bausmes jie gaus, jei mirties bausmę, ar ta bausmė bus įvykdyta.

Tiesa, vienam žmogžudžiui, kuris policijos pareigūną nužudė 1973 m. vasario mėnesį, numatyta mirties bausmė įvykdyti kovo mėn. Kai kas nori jo gyvybę išgelbėti, nes jis esąs nenormalus. Jis buvo visai normalus vykdyti apiplėšimus. Tokio apiplėšimo metu jis ir policijos pareigūną nušovė.

Didiesiems nusikaltėliams mirties bausmės grąžinimo reikalauja ne tik Kanados policija, bet ir visi normalūs žmonės. Daug jų apie tai pasisako spaudoje. Bet vyriausybė ir parlamentas žmonių balso negirdi ir leidžia žmogžudžiams siautėti. Kanados spauda rašo, kad išlaikymas žmogžudžio, kuris už žmogžudystę nuteistas kalėti iki gyvos galvos, valstybei atseis apie pusę milijono dolerių, nes jau dabar kalinio išlaikymas valstybei atseina apie 14,000 dol metams (pensininko — 2,000 dol.).

Trudeau pasakė, kad smurtas ateina į mūsų kraštą, bet reikia pasakyti, kad smurtas jau yra mūsų krašte ir kad jis labai auga. Per pastaruosius 10 metų Toronto gyventojų skaičius padidėjo 25 proc, o nusikaltimų skaičius pašoko net 225 proc. Tiesa, Kanada dar didžiuojasi, kad čia nusikaltimų skaičius, proporcingai gyventojų skaičiui, yra mažesnis, negu Amerikoje, kur gyventojų yra 10 kartų daugiau, bet nusikaltimų įvykdoma 40 kartų daugiau. 1973 m. Kanadoje buvo nužudyta 474 asmenys, o JAV — 19,510. Kanadoje daugiaus žmogžudysčių įvykdoma Montrealio mieste. 1974 m. Montrealyje buvo nužudyti 65 asmenys, Toronte — 35, o JAV tik Detroite — 861.

Per 1975 m. pirmąsias 40 dienų tik Toronte įvykdyta 184 apiplėšimai. Daugiau apiplėšimų įvykdo plėšikai, kurie vartoja narkotikus. Jiems reikalingi pinigai narkotikams pirkti. Jie ir pėšimus dažniau įvykdo, būdami narkotikų įtakoje. Narkotikai taip pat yra žmogžudžiai. Žinoma, kad narkotikų vartotojai nusižudo patys, jie nužudo ir kitus žmones. Kanados vyriausybė mirties bausme turėtų bausti ir narkotikų pirklius, kurie iš žmonių nelaimių ir mirčių kraunasi sau turtus.

Keisčiausias yra pasisakymas Kanados įstatymų reformos komisijos pirm. P Hartt. Jis sako: "Nusikaltimai didėja visame pasaulyje, didėja jie ir Kanadoje. Mes turime juos daugiau toleruoti, negu darėme ankščiau". Tas pasisakymas tik parodo, kokie pareigūnai dirba Kanados svarbiuose valstybiniuose postuose (T. St. 1975.II.8,A.18).

K. Clouse spaudoje sako: "Jei Kanados vyriausybė su savo teismais nesugebės sutramdyti nusikaltėlių, patys krašto gyventojai griebsis tuos reikalus tvarkyti.

(Nukelta į 5 pusl.)

Pasklidus žinioms apie JAV Valstybės departamento ketinimus pripažinti Pabaltijo valstybių aneksiją, PLJS ryšių centras Chicagoje, suorganizavęs keliolika talkininkų iš studentų tarpo, ištisą dešimtį dienų priminėjo protesto telegramas, jas tvarkė, rašė į reikiamus blankus ir siuntė JAV vyriausybei. Jaunimas visą tą laiką vakarais dirbo iki vėlumos, nežiūrint, kad tai buvo egzaminų metas. Buvo pasiųsta apie 3000 telegramų. Panašiai jie pereitais metais veikė prieš Australijos vyriausybę.

Taip pat reikia pabrėžti, kad jaunimas į kongresą vyks daugiausia savo pinigais. Tik atstovai ir pareigūnai gaus šiokią tokią paramą. PLB valdybos sutelktos lėšos nebus naudojamos jaunimui tik 'for good time", kaip kartais mėgstama sakyti, bet kongreso ruošos, jo vykdymo ir pokongresinės veiklos bendriems darbams. Kiekvienam į kongresą vykstančiam asmeniškai kainuos apie 500 dolerių. Kreipiant dėmesį, kad jaunimas vyksta ne kokioms nors atostogoms, bet lietuviškam darbui, penki šimtai dolerių iš nedirbančio studento ar studentės kišenės yra didelė auka lietuvybei. Ar iš tokio, sakykim, kad ir dirbančio, jaunuolio galėtumėm daugiau reikalauti? Kad daugiau jo neskriaustumėm, turime prisidėti prie kongreso ir savo auka.

NEIŠNAUDOTOS PROGOS

Kontr. žvalgybininko atsiminimų žiupsnelis

JONAS DEMERECKIS

36

Komisarai reikalavo pasakyti, kur juodu varines dėžes su dokumentais užkasė. Jie to komisarams nepasakė, motyvuodami, kad čia yra melas tų, kurie juodu nori apkaltinti. Juodu ilgai buvo kalinami ir kankinami, bet kur tas dėžes pakasė, komisarams nepasakė. Niekas nebuvo matęs, kai juodu tas dėžes užkasė, o gal tai tebuvo išgamų sugalvotas įskundimas. Po ilgesnio laiko juodu dingo ir daugiau jų niekas nebematė. Iš artimesnių giminių buvo sužinota, kad juodu buvo sušaudyti.

Seimo rinkimo komedija

Bolševikai, okupavę Lietuvą, išgalvojo pravesti vadinamus liaudies seimo rinkimus, siekdami pasauliui "įrodyti", kad Lietuvos liaudis pati norėjo prie Sovietų Sąjungos prisijungti. Rinkimų propaganda ėjo iš anksto. Miestų ir kaimų gatvių tvoros buvo aplipintos propagandiniais plakatais. Prieš rinkimus buvo išleistas atsišaukimas. Jo turinys dar dabar yra neišnykęs man iš galvos: artinantis liaudies seimo rinkimams, yra pastebėtas visoje Lietuvos teritorijoje fašistinių gaivalų judėjimas. Fašistai — liaudies priešai deda visas pastangas suniekinti liaudies seimo rinkimus. Jie užpuldinėja liaudies seimo rinkimų darbuotojus. Gadina jo ūkio inventorių, naikina gyvulius...

Užkirsti kelią šiai fašistų provokacijai įsakoma visoje Lietuvos teritorijoje suimti visus tuos asmenis, kurie gali turėti įtakos liaudies seimo balsavimo trukdyme. Juos suimti ir aiškinti jų nusikaltimus vietoje. Jeigu liaudies seimo trukdytojai būtų sulaikyti nusikaltimo vietoje arba iš kvotos paaiškėtų jų kaltė, tokias bylas tuojau perduoti NKVD padaliniui.

Šis nutarimas į mano rankas pateko visai paprastai: naktį ant budėtojo sofos miegojo SSSR seklys. Kai rytą atėjo valytoja, tai seklys nuo sofos greitai pakilo ir išėjo savo keliais. Valytoja, radusi išleistą instrukcijų tekstą, perdavė man. Aš supratau, kas čia yra, ir tą raštą priglaudžiau. Nuo to nutarimo paskelbimo Saugumo departamente nei dieną, nei naktį neužsidarė durys. Iš Kauno ir jo apylinkių pėsčiomis ir vežimais buvo gabenami suimtieji. Atvežtieji suimtieji, atrodo, buvo pagauti kely, nes su jais nebuvo prisiųsta jokio rašto.

Artinosi tariama liaudies seimo rinkimų diena. Buvo grasinama, kad, kas neis balsuoti, tas bus paskelbtas liaudies priešu. Jau po "liaudies seimo" išrinkimo gatvėse garsintuvai šaukė, kad išrinktieji liaudies seimo deputatai turi važiuoti į Maskvą prašyti Staliną, kad Lietuva būtų priimta į "SSSR tautų šeimą".

Tokia propaganda vėl vyko keletą dienų. Kaune okupantai dar surežisavo komediją — to seimo "pritarimą" Lietuvą įjungti į Sovietų Sąjungą. Tai buvo padaryta Valstybės teatro rūmuose. Į juos tebuvo leidžiami patikimi ar suterorizuoti. Rūmus iš visų pusių saugojo dalis mūsų padlaižių ir NKVD pareigūnai. Okupantai budėjo, kad tai komedijai lietuviai nesudarytų kokių kliudymų, tad jie ir saugojo kruopščiai, nes bet koks nedarnumas galėjo pakenkti jų suplanuotai klastai — būk Lietuva savu noru įsijungė į Sovietų Sąjungą. Tuo ypač rūpinosi Maskvos įgaliotinis Dekanozovas ir rusų atstovas Lietuvai Pozdniakovas.

Sovietų pasiuntinybės vyriausybėn buvo telefonu Merkiui padiktuoti šie asmenys: ministras pirmininkas Justas Paleckis, jo pavaduotojas, užsienio reikalų ministras ir švietimo ministerijos laikinas valdytojas V. Krėvė, teisingumo — P. Pakarklis, žemės ūkio ir laikinai vidaus reikalų m-jos valdytojas M. Mickis, finansų ir laikinai susisiekimo E. Galvanauskas, sveikatos L. Koganas. Pastačius J. Paleckį "prezidentu", buvo įvesti dar nauji žmonės ir taip vyriausybėje atsirado komunistai: J. Paleckis, M. Gedvilas, L. Koganas, M. Mickis, L. Adomauskas, M. Junča-Kučinskas, K. Grosmanas-Didžiulis, komunistų simpatikai — A. Venclova, V. Vitkauskas. Iš vyriausybės pasitraukė liberalinių pažiūrų žmonės: Galvanauskas, Mickevičius.

Mirties kameros

Okupuojant Lietuvą, vienas rusų dalinys pirmiausia užėmė Saugumo departamento rūmus Kaune, Vytauto prospekto ir Laisvės alėjos kampe. Užimdami tą svarbią Lietuvos įstaigą, jokio pasipriešinimo neturėjo. Dėl atsargumo, užėmę departamentą, prie paradinių durų gal porą savaičių laikė pasistatę puolamąjį tanką.

(Bus daugiau)

Akimirka iš pereitais metais įvykusio Chicagos lietuvių abiturientų vakaro. Nuotr. Z. Degučio

LIETUVIS BITININKAS

Brazilijoj lietuvių beieškant

A. SAULAITIS

Jeigu kam nors pasakysi, kad lankei lietuvius Pitangueiras vietovėje, iš karto paklaus, "Kur tai?" Net traukinio stotis iš miestelio iškelta. Ramus, gražus miestelis ramiai dunkso tarp cukrinių nendrių laukų.

Iš pradžių su Vladu Radžiūnu kalbos nelabai ėjo, kol nepradėjome kalbėtis apie bites. Tada negalėjome sustoti iki vidurnakčio, kaip tikri bičiuliai. Kaip kiekvienoje šeimoje pasitaiko, taip ir Radžiūnas "nerami dūšia", kaip jo 150-ties avilių bitelės, anksčiau važinėjo po apylinkę pardavinėdamas kosmetikos gaminius.

Dabar užsimojęs praplėsti bitininkystę iki 500 avilių — tiek vienas žmogus galįs gerai aptarnauti. Kol kas piktosios afrikietiškos bitės šios apylinkės nėra užpuolusios, nereikia ir avilių išvežti į tolimesnes vietas, toli nuo nuodingų žiedų. Aviliai išskirstyti po įvairius sklypus — nuosavus ir pažįstamų. Todėl "neramiai dūšiai" ir patogu važinėti.

Po vėlyvos vakarienės šeimininkas kviečia svečią "medaus čiulpti". Kas vaikystėje to medaus persivalgė, nelabai džiaugsis tokiu pasiūlymu, tik nepatogu atsisakyti. Iš 200 litrų statinės, ką tik eukaliptų žiedų medum pripildytos (eukaliptų medus neturi tokio skonio, kaip apelsinų medus), Radžiūnas pripila stiklinį ąsotį. Palauki, kiek bitininkas įsidės, kad nereikėtų perdaug medaus valgyti. Tas nė iš vietos. Įsidedi keletą sriubos šaukštų ir "čiulpi" medų, švariai išsuktą ir iškoštą. Tada prasitaria, kad pats jaunystėje prie tėvo Petro bičių persivalgęs visam gyvenimui: "Žinai, šitaip žmogus gali susirgti!"

Brazilijoje yra keletas rūšių "žatay" (jatai) bitelių, mažesnių už nedideles skruzdėles. Jų aviliukas medžio ar tvoros stulpo drevėje ne didesnis už gerą saują, medus skystas, skaidrus, labai saldus. Įėjimą avilin mažosios bitelės padaro kaip dūdelę ar vamzdžiuką. Radžiūnas žemės ūkio institutui jau parūpino šių avilėlių, kuriuos norima medaus pramonėn įkinkyti. Visa apylinkė jį pažįsta, kviečia iškelti spiečius. Būdamas apsukrus, pakelės restorane pardavinėja medų su koriais, nes žmonės skystu medumi nepasitiki, jau būta tiek apgavysčių.

Botucatu miesto universitete profesoriauja Antanas Tubelis, su žmona Viktorija Pukenyte augindamas tris vaikus. Prieš penkerius metus įsigijęs fizikos doktoratą, dabar ruošiasi egzaminams į "laisvo docento" laipsnį, aukščiausią pagal Brazilijos sistemą. Jo pagrindinis išradimas yra "vaporimetras", kuris nustato drėgmės kiekį, pasiekiantį augalą ir jo suvartojamą. Su bendradarbiais šią sistemą nori pritaikyti kukurūzų auginimo studijai, jeigu gaus iš federalinės valdžios paramos. Surinktų statistiką iš įvairių vietovių, kur, kada kukurūzai sodinti, per kiek laiko išaugo, derlius, drėgmės kiekis ir t. t. Ligi šiol Tubelis vienas nedaugelio lietuvių universitetų profesorių su daktaro laipsniu. Jo vadovaujamas vienetas vienintelis toks visame krašte, ir 37-rių metų profesorius energingai jungiasi į krašto pastangas žemės ūkį tobulinti.

Tubelių kieme auga medis "žabotikaba" (jaboticaba), kurio lyg juodos vyšnios vaisiai auga prie pat kamieno ir šakų, o ne prie kotelių. Žievė karti ir riešutėliai kieti, bet pati baltoji vaisiaus mėsa saldi, skani. Sakoma, kad tai vaisius, kurio kituose kraštuose nėra. Jis noksta rugsėjo mėnesį, pavasario pražioje.

Nors neturįs laiko dalyvauti lietuviškoje veikloje, nesant kitų šeimų šiame mieste, visada klausinėja, kur būtų lietuvių. Kartu fakultete dirba estas ir latvis profesorius.

Bauru mieste, jau į Sao Paulo valstijos vakarus, terandi vieną šeimą ir savotišką lietuvišką patriarchą — Mykolą Tamošiūną. Visi apylinkėje pažįsta baltabarzdį senelį, kuris Šventą Raštą kuone mintinai moka. Kad ir ankstyvą rytą svečią kunigą pasisodinęs kambaryje kamantinėja klausimais uoliau už kiečiausią profesorių. "Kiek rūšių yra tikybų pasaulyje?" "Nežinau, gal keletas šimtų". "A, kunige, žinai, bet nenori sakyti — yra tik dvi: tikra ir netikros". Ir nuo Adomo ir Ievos ima nesustodamas atpasakoti Šv. Raštą beveik pažodžiui, tik, kaip koks senelis Lietuvos kaime, padailindamas ir sulietuvindamas Jokūbo, Dovydo ir kitų gyvenimo įvykius. Prieš valgį atsiklaupęs mintinai kalba maldas už visą žmoniją, už taiką pasaulyje. Kaltina kunigus, kad šie laimina kareivius ir ginklus karo metu. Su 80-ties metų seneliu nesiginčysi.

Taip pat viena Cesario Lange miestelyje gyvena nedidelio ūgio senutė Uršulė Šoblevičienė, iš jaunystės pripratusi prie ūkio darbų. Ir dabar pavaišina savo ūkelyje išauginta kava. Kas rytą nužingsniuoja iki ūkio, keletos karvių, vištų, 1200 kavos medelių. Užaugino našlaitę Marytę, kuri jau augina mažą sūnelį, senutės pasididžiavimą ir džiaugsmą. Europiečių namus iš tolo gali atpažinti rūpestingai pasodintų gėlių ir krūmų darželiu ar sodu.

LAIŠKAI DRAUGUI

NE TIK Į TARPTAUTINĮ TEISMĄ

Kovo 27 d. "Drauge" buvo išspausdintas A. M. laiškas, pavadintas "Lietuvos bylą į Tarptautinį teismą". Autorius pasiremia prez. G. Fordo ir dr. H. Kissingerio pareiškimais, kad JAV vyriausybė nepripažįsta Lietuvos okupacijos, kurią Sovietai įvykdė karo metu. Džiugu, kad šitokie pasiūlymai keliami, bet tokius klausimus ir siūlymus reiktų kelti anglų kalba išeinančiuose laikraščiuose.

Tačiau, keliant Sovietams bylą Tarptautiniame teisme, reikia duoti ir daugiau motyvų.

Štai senato (ar viso kongreso) sudarytosios komisijos ištirti rezultatai, kad Lietuva ne pati prisijungė prie Sovietų Sąjungos, kaip Sov. Sąjunga begėdiškai mėgsta girtis, bet Sovietai karine jėga okupavo Lietuvą ir dabar ją terorizuoja: žudo (daugybę jau išžudė), kankina koncentracijos stovyklose okupuotos Lietuvos ir kitų kraštų žmones, o likusiems varžo laisvo gyvenimo ir religijos laisves.

Keliant bylą Sovietams, reikia būtinai pabrėžti, kad Stalinas su Hitleriu 1939 m. buvo sudarę slaptą sutartį Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes pasidalinti valdymo sferomis.

Tarptautinis teismas turi Sovietus pripažinti karo nusikaltėliais ir juos nubausti, kaip yra nubausti naciai vokiečiai. Be to, įsakyti Sovietams ištraukti iš Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų savo karines jėgas, o palikti tiems kraštams laisvai tvarkytis, kaip jie yra tvarkęsi prieš 1940 metus, prieš Sovietų žiaurią okupaciją.

Dabar išeina žiauriai neteisinga: naciai nubausti, o jų sėbrai Sovietai laisvi ir dabar graso visam pasauliui. Jeigu Sovietai nebus patraukti į Tarptautinį teismą, nebus pripažinti karo nusikaltėliais ir nebus nubausti, tai pasaulis atsidurs karo grėsmėje ir Sovietų "globoje". J. B.

VELTUI — REIŠKIA DYKAI, BE NAUDOS

Lietuvių kalboje daug kas painioja žodį "veltui" su žodžiais "nemokamai", "be atlyginimo" ir t. t. Jis dirbo kelias dienas veltui. Išeina, kad jis dirbo, bet iš jo darbo naudos nebuvo, vadinasi, jis dirbo dykai, beprasmiškai — dykinėjo.

Iš žodžio "Veltui" yra kilę žodžiai: veltėdys (ar veltėdis), dykaduonis, veltleidys — eikvotojas ir kiti. Klaidingas bus pasakymas: jis dirbo už dyką. Turi būti: be atlyginimo, nemokamai, iš talkos. Teisingas bus pasakymas: jis kalbėjo tris valandas veltui — dykai, beprasmiškai, jis agitavo veltui — žmonės nepatikėjo. Jonas Bernotas

LIGOS KELIAUJA

Medicinos mokslininkai yra ištyrę, kad epideminės ligos keliauja dažniausiai tais pačiais keliais, kaip ir žmonės. Atrodo, kad didieji pasaulinio susisiekimo keliai nuolat buvo ir epideminių ligų plėtimosi centrai. Vadinasi, ligos keliauja ten, kur vyksta žmonių judėjimas. Tik drugys čia sudaro išimtį, atkeliaudamas be žmonių pagalbos. Pasirodo, kad vėjas dažnai iš maliarinių pelkynų išnešioja drugio sukėlėjus — museles į labai tolimas apylinkes ir tokiu būdu suradusios tinkamą dirvą sukelia ligą. jm

Radijo Programa

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šulas

Testamentai su legališkomis formomis bei afidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legališkomis Formomis $3.50; be tų formų — $3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
Autorius LEONARDAS ŠIMUTIS

Veikalas, kuriame pavaizduota tūkstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštui Amerikos ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydamas rasi save, savo brolį, tėvą, dėdę, kaimyną ar Sibire kenčiančio brolio ar sesers lietuvio balsą.

Knyga gaunama DRAUGE, pas ALT skyrių valdybas arba ALT Centro Įstaigoje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina $10.00

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose
ANAPILIO PAPĖDĖJE
Karolė Pažėraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 moksius einančio jaunimo nuotaikose, atšaukdama mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų.

Knyga kainuoja $5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELANEOUS

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir valkuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, dolerių certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioing ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

10% — 20 — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

CEMENTO IR MŪRO KONTRAKTORIUS
Atliekame naujus ir senus cemento ir mūro darbus. Pamatus, šaligatvius, cementinius laiptus. Permūriname kaminus, užmūriname arba įmūriname langus, permūriname laiptų šonus.
Turime leidimus daryti miesto šaligatvius.
K. ČESNAUSKAS CONSTRUCTION
Tel. — HE 6-2812
Skambinti po 3 val. popiet

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"
Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kil., AM ir 97.9 meg. FM).
Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)
Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmad., 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
828 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1882

REAL ESTATE

PAJAMŲ NUOSAVYBĖ
2-jų butų namas apyl. 64-os ir Albany. Didelis sklypas. $18,000 arba geriausias pasiūlymas. Prašom skambint 599-5233.

INCOME PROPERTY
Vic. 64th and Albany Ave. Big lot. $18,000 or best offer. Please call
599-5233

Čia gerovė

1½ aukšto namas. 2 butai; vienas dalinai nebaigtas. Už Marquette Pko. arti Pulaski. 50 p. sklypas. $22,500.
3 butų mūras Marquette Pke. Naujas gazu šildymas. Garažas. $28,000.
Puikus 5 kamb. 15 metų mūras. Arti "Kool-Aid" ir mūsų ofiso. $24,900.
4 butų didelis mūras. Nesa 10% nuo investuoto kapitalo. Platus lotas Atskiri gazo šildymai. Brighton Pke Nusileido iki $29,000.
Didelis 5 kamb. 2-jų aukštų, 20 metų mūras. 1½ vonios. Sausas pušinis beismentas. Blokas į pietus nuo Marquette pko. ir Kedzie. $22,950.
10 butų mūr. 2 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Alumin langai. 60 p. lotas. Arti mūsų. $77,000.
Arti prie parko. Apie 12 metų 2-jų butų po 5½ kamb. mūras. Mūro garažas. Atskiri šildymai. $44,000.
Šviesus, didingas 16 metų 2-jų butų mūras. Atskiri šildymai, alumin. langai, apie 40 p. lotas, mūro garažas. Marquette Pke. $46,000.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

4 butų mūr. netoli Kedzie ir 72-os. Geras investavimas.
Puiki rezidencija. 3 mieg., įruoštas rūsys. 82 ir Kedzie.
2 aukštų mūr. apynaujis, Gražioje vietoje Marquette Pke.
Labai gražus 2 miegamų mūr. prie 64-os ir Kedzie.
2 butų mūrinis ir garažas. Brighton Pke.

Notariatas — Draudimai
Income Tax
ŠIMAITIS REAL ESTATE
2951 W. 63rd St., 436-7878

M. A. ŠIMKUS
REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blankai.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdpmas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

BUD'S REALTY
NAMŲ PIRKIMAS BEI PARDAVIMAS
Butų Nuomavimas
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Telef. — 254 5551

DĖMESIO!

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.
Tokios vėliavos kainuoja po $1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas Brighton Parke.
Telef. — LA 3-7153

HELP WANTED — VYRAI

Order fillers and taggers
Must speak English. Work in clean air-conditioned warehouse. Must have good references and must pass polygraph tests.
PAKULA & COMPANY
218 S. Wabash Avenue
7th Floor

AUTO MECHANICS
EXPERIENCED ONLY.
We're expanding and have openings for several good, experienced mechanics.
Good pay, pleasant working conditions, company benefits.
Apply in person week days to Bob Johnson.
WHEELER AMC-JEEP
2501 W. Lincoln Hwy.
Olympia Fields, Illinois

HELP WANTED MOTERYS

FULL TIME SALES
Housewares, Sewing Supplies, Stationary
WE ALSO NEED
WAITRESSES
9:00 A.M. TO 5:30 P.M.
No Nights, No Saturday, No Sunday
APPLY IN PERSON
WOOLWORTH'S
674 NORTH MICHIGAN AVE.

VYRAI IR MOTERYS

PHONE WORK
Temporary — Full Time
to recruit volunteers for Muscular Dystrophy Association. $2.10 per hour.
Office in Downers Grove, Illinois
Call 427-0551 before 5 P.M.
or 620-7875 after 6 P.M. Ask for ED

VYRAI IR MOTERYS

STOCK ROOM CLERK
Near Loop Bank is Seeking a Well Organized Individual to Handle the Stock Room and Record Room. Some Lifting is involved. We are an equal Opportunity Employer Offering a Full Range of Benefits.
Please CALL THE PERSONNEL OFFICE.
421-7600, FOR AN APPOINTMENT

DĖMESIO!

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA
Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?
Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą.
Už $5.00 ar daugiau paimdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuviškos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. Už tai mes gausime pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.
Rašykite tuojau:
Lietuviškos Knygos Klubui
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
pridėdami $5.00 įstojamo mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės, išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos.
Klubas siunčia savo nariams informacijas apie išleidžiamas knygas.
LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

PASKUTINIS BRITŲ KATALIKŲ KUNIGAIKŠTIS

Norfolko kunigaikščiui mirus,

A. J. STANIUS

Sausio 31 d. Britanijoje, Arundel pilyje, ramiai užmigo vienintelis ir paskutinis britų katalikų kunigaikštis, žinomas Norfolko kunigaikščio vardu, 66 metų amžiaus. Jo tikrasis titulas buvo Britanijos kunigaikščių primas, grafas maršalas. Eilėje į karališkąjį sostą jis buvo šešioliktas. 1970 m jis turėjo stiprią širdies ataką ir nuo to laiko jau nebesustiprėjo ir viešai nesirodė. Jam mirštant prie jo lovos buvo visa jo šeima ir Brightono — Arundel vyskupas Bowen. Valandai po kunigaikščio mirimo praėjus, tas pats vyskupas pilies koplyčioje tuojau aukojo Mišias, dalyvaujant šeimai ir dvariškiams.

Truputis istorijos

Norfolko kunigaikštija buvo įsteigta karaliaus Stepono 15 š. pradžioje pietrytinėje Britanijos dalyje, o jos pilis pastatyta prie Arundel miestelio netoli jūros Sussex apylinkėje. Reformacijos metu Henrikas VIII likvidavo visą eilę kunigaikščių, atimdamas jų žemes, turtus, o kai kuriuos nužudydamas, kad jie jam nenusilenkė ir nepripažino naujos anglikonų Bažnyčios galva, pasilikdami ištikimi Romos popiežiui. Nuostabiu būdu Norfolko kunigaikštis, nors ir nenusilenkė karaliui, išliko gyvas ir nenustojo savo žemių. Ir taip per 400 metų tiesioginė įpėdinystės grandinė nebuvo nutrūkusi, nes sūnus vis perimdavo titulą ir pareigas iš savo tėvo. Deja, dabartinis velionis paliko keturias dukteris, bet neturėjo sūnaus. Ir dabar jo titulas, pareigos ir žemės atiteko tolimam jo giminaičiui majorui generolui lordui Beaumont, kuris plačiajai britų katalikų visuomenei yra visai nežinomas. Tikrieji anglai katalikai (ne arių kilmės) savo kunigaikščiu labai didžiavosi, nes jis buvo ne tik karališkos kilmės, bet ir aktyvus, praktikuojąs, kaip ir visa jo šeima, katalikas. Vargiai buvo kokia katalikų organizacija ar komitetas prie Londono Westminsterio katedros, kuriai nebūtų velionis vadovavęs ar buvęs jų nariu.

Britanijos tvarkdarys

Norfolko kunigaikščiai turi specialią valstybinę pareigą: ruošti ir pravesti iškilmingas ceremonijas, susijusias su karalių jungtuvėmis, vainikavimu ar laidotuvėmis. Kitose iškilmėse, kur dalyvauja karalius ar karalienė, pvz. kasmet iškimingai atidarant naują parlamento sesiją, tik Norfolko kunigaikštis, kaip visų kunigaikščių primas, turi teisę eiti prieš karališkąją galvą pirmas grafo maršalo uniforma, laikydamas kairėje rankoje auksinę lazdelę, kuri yra jo valdžios ženklas.

Per iškilmingus priėmimus ir vaišes karališkuose rūmuose jo pareiga nurodyti, kas ir kur turi sėdėti prie stalo, kas ir su kuo dalyvauti eisenose. Dėl tų pareigų Norfolko kunigaikštis populiariai yra vadinamas Britanijos tvarkdariu, o oficialiai karališkuoju ceremonijų maršalu.

Iš Lietuvių fondo suvažiavimo Chicagoje balandžio 12 d.
Nuotr. A. Gulbinsko

Velionis savo pareigas pradėjo eiti po savo tėvo mirties 1917 m., būdamas 9 metų. Pirmieji ir viešieji jo pareigų egzaminai buvo 1936 m., mirus karaliui Jurgiui V. Norfolko kunigaikštis tada buvo 29 metų amžiaus. Tuoj įkandin sekė paskelbimas karaliumi Eduardo VIII ir bematant jo atsistatydinimas ir Jurgio VI vainikavimas. Po to sekė karalienės Marijos laidotuvės, Jurgio VI mirtis ir dabartinės karalienės Elzbietos II vainikavimas. Norfolko kunigaikštis tų visų iškilmių, liūdnų ar linksmų, buvo rengėjas ir pravedėjas. Jis visas iškilmes taip gražiai ir sklandžiai pravesdavo, kad kritikai sakydavo, jog velionis tam ir buvo gimęs.

Keli pavyzdžiai

Kai 1952 m. staiga mirė karalius Jurgis VI, jo duktė Elzbieta, dabartinė karalienė, tuo metu lankė Afrikos kolonijas. Kol ji sugrįžo, Norfolko kunigaikštis jau buvo paruošęs 20 puslapių laidotuvių programą. Klausimai buvo surašyti taip kad karalienei tereikėjo tik pasakyti: taip ar ne. Perskaičius patį pirmąjį klausimą, pats velionis jau buvo pažymėjęs: ne. Perskaičius antrą — atsakymas buvo: taip. Tokia nuomonė buvo ir jaunosios karalienės. Tada ji atsivertė paskutinį lapą ir pasirašė. Taip karališkoji šeima pasitikėjo ceremonijų maršalo sutvarkymu.

Didžiausias ir sunkiausias darbas Britanijos tvarkdariui teko, kai buvo valstybinės Churchilio laidotuvės. Kunigaikštis tada turėjo visą šimtą civilių ir kariškių adjutantų. Paaiškinus jiems laidotuvių tvarką ir nurodžius jų pareigas, atsirado norinčių šį tą paklausti. Maršalas šaltai visus peržvelgė ir tarė: marš! Prie pareigų! Laidotuvių eisena ir pamaldos tęsėsi 6 valandas. Ir viskas baigėsi tik trimis minutėmis vėliau, negu buvo numatyta.

Tikras paradoksas buvo, kad visos karališkosios iškilmės vykdavo anglikonų katedrose, dalyvaujant anglikonų dvasiškiams, o ceremonijų ir apeigų tvarkytojas buvo katalikas. Ir jis nėra padaręs nė mažiausios klaidos, nurodydamas anglikonų dvasiškiams ką ir kur daryti.

Asmenybės bruožai

Velionis buvo mažo ūgio, iš pirmo pažvelgimo niūrus, niekuomet nesišypsąs, mažakalbis. Iš tikrųjų, kaip visi nekrologai sako, jis buvo nepaprastai nuoširdus, labai draugiškas ir džiausias juokdarys. Jis turėjo nepaprastą sąmojų. Pvz. kažkas prieš Churchilio laidotuves jo paklausęs: kas bus, jei bus lietinga diena? Velionis tik trumpai atsakęs: žiūrovai bus šlapi. Jis visada, rodos, turėjęs jau iš anksto apgalvotą atsakymą.

Jo mirtį apgailestauja Britanijos sportininkai. Velionis visiškai buvo atsidavęs kriketui ir arklių rungtynėms. Jis pats, jaunas būdamas, buvo jojikas ir žaidėjas.

Šis populiarusis Britanijos tvakdarys palaidotas vasario 6 d. iš Arundel katedros, kuri stovi jo pilies parke, ir atsigulė savo pilies kapinėse, kur ilsisi 400 metų dinastijos giminė.

Naujasis įpėdinis

Kaip minėta, velionio titulą ir pareigas perima Miles Francis Fizalan — Howard, dvyliktasis Beaumont ir ketvirtasis Howard baronas. Taigi dvigubas baronas. Jis pats prisipažino, kad tą titulą ir pareigas perima labai nenoriai. Jis buvęs labai patenkintas savo ramiu gyvenimu šiaurės Britanijoje, iš motinos paveldėtame dvare. Tačiau jis tikisi, kad naująsias pareigas pajėgs taip pat gerai atlikti, nes 30 metų su pasižymėjimu tarnavo kariuomenėje ir pasitraukė pensijon majoro generolo laipsniu. Karo metu dalyvavo keliose diplomatinėse misijose. Laisvai kalba vokiškai ir prancūziškai. Dabar su savo šeima jis persikelia gyventi į kunigaikštijos pilį Arundel.

— Havajuose 100 netekėjusių moterų tenka 146 vyrai, Nevadoj ir Rhode Island 100 netekėjusių moterų tenka 120 vyrų, Californijoj Ill. Tačiau kituose steituose 100 mergaičių tenka tik 88 vyrai.

NUSIKALTIMAI KANADOJE

(Atkelta iš 3 pusl.)

Žinoma, pirmas kelias tuos reikalus tvarkyti bus pakeitimas netinkamos krašto vyriausybės ir parlamento". Kaip visiems gerai žinoma, prieš rinkimus visi kandidatai į parlamentą duoda daug pažadų, bet, patekę į parlamentą, tuos pažadus pamiršta.

Paleidimai už užstatą

Blogiausia yra su visais areštuotųjų ar kalinių paleidimais už užstatą ar pagal parolę. Toronte kiekvieną savaitę areštuojama netoli 1.000 nusikaltėlių, kurių apie 50 proc. yra išleistų pagal užstatą arba pagal parolę. Net Toronto policijos vadas spaudoje pasisako, kad toks nusikaltėlių išleidimas būtų suvaržytas. Pagal dabartinį "Bail Reform Act", vyriausybės patvirtintą 1972 m., daug nuskaltėlių paleidžiama už užstatą. Tuo padidinamas nusikaltėlių skaičius ir apsunkinama policijos tarnyba. Vieną dieną Toronte buvo areštuoti 28 nusikaltėliai, kurių 21 jau anksčiau buvo areštuoti, bet išleisti už užstatą. Pastarieji abu kartu buvo areštuoti už plėšimus, užpuolimus. Tas rodo, kad nukaltėliai savo nusistatymo nekeičia. 1974 m. Kanadoje buvo areštuoti 69,-907 nusikaltėliai už kriminalinius nusikaltimus. Iš jų 76 proc. buvo paleisti už užstatą. Tai pačiais metais buvo areštuoti 3,-204 narkotikų pirkliai, kurių 84 proc. buvo paleisti už užstatą. Tais pačiais metais 10,942 asmenys, kurie buvo paleisti pagal užstatą, neatvyko į teismą.

Pareigūnų pasisakymai

Kanados teisingumo ministeris Otto Lang ir vyr. prokuroras W. Allman sako, kad dėl tų nusikaltimų nereikia jaudintis. Policija dėl to pastebi, kad gal viskas yra tvarkoje tų pareigūnų įstaigose, bet ne gatvėse. Ar tai yra "viskas tvarkoje", jei per metus Kanadoje nužudoma apie 500 nekaltų žmonių.

Brown, kuris yra pirm. Toronto policijos sąjungos, kuriai priklauso 4,600 policijos pareigūnų, sako, kad federalinė vyriausybė neturi jokio supratimo apie vykstančius nusikaltimus. Vyriausybės pareigūnai neklauso pranešimų policijos, kuri kovoja su nusikaltimais, o klauso advokatų, kurie sėdi užpakaliniame kambary. Jei nebus pakeistas "Bail Reform Act", Torontas nusikaltimais pralenks Detroitą. Taip pat Brown pasisakė prieš imigraciją, kuri Kanadą pavertė nusikaltimų laukū. Jis taip pat reikalauja, kad nusikaltėlių registracijos lape būtų pažymima jo tautybė ir rasė, nes tokius nusikaltimus daugiau atlieka kai kurių tautybių ar rasių žmonės.

Toronte jau yra per 100,000 juodųjų (neoficialiai jų yra daugiau), o prieš 25 metus jų buvo apie 500. Jų sąjungos vadas A. Peabody iš Jamaikos taip pat pageidauja, kad nusikaltėlių arešto lape būtų pažymima tautybė ir rasė, kad kiekviena tautinė grupė ar rasė "galėtų apvalyti savo kiemą ir būti pati sau policija". Iš juodųjų daugiaus nusikaltimų padaro negrai, o iš baltųjų — italai. Nenuostabu, kad vienas kunigas airis pasakė: "Už vieną lietuvį atiduočiau 100 italų".

Dėl Kanadoje augančių nusikaltimų ir krašto vyriausybės rodomo palankumo nusikaltėliams, vienas kanadietis sako: "Krašto vyriausybė labai susirūpinusi žmogžudžių gyvybėmis, visai nesirūpina nekaltų žmonių gyvybėmis". Kanados vyriausybė gerina kalinių gyvenimo sąlygas, todėl ir kalinių skaičius didėja. Yra visokių hipių, alkoholikų ir panašių, kurie stengiasi patekti į kalėjimą savo sveikatai ir finansams pataisyti. Kaliniai gauna geros jautienos kepsnių, kai daugumai neturtingų Kanados gyventojų tokie kepsniai neprieinami. Kanados kalėjimai perpildyti. Kartą 70 nubaustųjų nuvyko į Toronto kalėjimą atlikti uždėtą baudą savaitgaliais. Jie į kalėjimą negalėjo patekti, nes nebuvo vietos.

Ar smurtas Kanadoje didės ar mažės, tai priklausys nuo Kanados vyriausybės ir nuo parlamento.

DO YOU LIKE TO WRITE?
ARE YOU CREATIVE?

We need Theaterplays, Screenplays, TV-Scripts and Ideas, Short-stories. Poetry, Biographies, Novels, Pop-Music ind Lyrics.

Wake up and get with it! Write and send To:

ENTERTAINMENT CENTURY LTD.
7966 Beverly Blvd. # 102
Los Angeles, Cal. 90048

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dien. "Drauge".

A. † A. LEONARDUI ŠIMUČIUI mirus,

žmonai ANGELEI, dukrai RŪTAI, sūnums Dr. LEONARDUI, pulk. JONUI, RAIMUNDUI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Ignas ir Sofija Sakalai ir šeima

Buvusiam D.L.K. Birutės pulk. vadui

A. † A. Pulk. KAZIMIERUI LABUČIUI

Australijoje mirus, jo žmonai MARIJAI, dukrai DAIVAI su šeima, sūnui VYDUI ir artimiesiems reiškia giliausią užuojautą

Buvę 2-jo eskadrono kariai,
Kazys Bagdonas
Detroit **Vytautas Alkus-Alkevičius**

A. † A. DARIUI JURGUČIUI

peranksti su šiuo pasauliu atsiskyrus, jo TĖVELIUS, BROLĮ, SESUTĘ ir SENELIUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija Kerelienė
Irena ir Albertas Kereliai
su šeima

Aktoriui A. † A. LEONUI BARAUSKUI

iškeliavus amžinybėn, šaulį brolį STASĮ ir šaulę EMILIJĄ GRUŠUS užjaučiu ir reiškiu šauliišką užuojautą.

L.Š.S.T.
R. Kalantos š. k. Garbės teismo pirm.
Jonas Valauskas

A. † A.

Prel. dr. JONUI BIČIŪNUI mirus,

seserį EUGENIJĄ BIELSKIENĘ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Birutė ir Eleuterijus Žilinskai

Brangiai Mamytei Lietuvoje mirus,
sūnų BRONIŲ, jo žmoną ONUTĘ MIKĖNUS
ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Aldona ir Vytas Šarkai

A. A.

LEONARDAS ŠIMUTIS

Buv. "Draugo" redaktorius

Gyveno 228 Nauvoo Road, Park Forest, Illinois. Anksčiau daugelį metų gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėj.

Mirė bal. 17 d., 1975 m., 9:35 val. ryto, sulaukęs 82 m.amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šilalės valsčiuje. Amerikoje išgyveno 62 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Angela (Evaldaitė), duktė Ruth Kazlauskas, žentas Edward, 3 sūnūs: dr. Leonard, marti Zita, John, Retired Col. U. S. A. A. F., marti Marcella ir Raymond, marti Linda, 14 anūkų, 6 proanūkai, brolis Petras Toronte, Kanadoje, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo garbės pirmininkas sekančių organizacijų: Amerikos Lietuvių Tarybos, Lietuvių Studentų ir Profesionalų Assoc. Amerikoje, Lietuvos Vyčių, Lietuvių R. K. Labrdaros S-gos. Buv. administratorius "Vytis" žurnalo, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos, Lietuvių R.K. Susivienijimo Są-gos, Lietuvos Respublikos Seimo narys, Kolumbus Vyčių ir buvęs Garso redaktorius.

Kūnas bus pašarvotas sekmad., 12 val. popiet Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.,, iki 3 valandos popiet pirmadienį; 4 val. popiet bus perkeltas į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią; atsisveikinimas bus 7 val. vakaro.

Gedulingos šv. Mišios už velionies sielą bus atnašaujamos antrad. 10 val. ryto. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero Liet. kapines.

Prašoma gėlių nesiųsti, jų vietoje aukoti lietuvių organizacijoms arba Amerikos Vėžio draugijai.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse

Nuliūdę: **Žmona, brolis, duktė, sūnūs, marčios, žentas, anūkai ir proanūkai.**

Laid. direkt. Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONTD KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
—TĖVAS IR SŪNUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GRovenhill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktoriai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6872
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

APLINK MUS

× **Dail. Rimvydo Cinkos** dailės darbų paroda buvo atidaryta balandžio 18 d. Jaunimo centro apatinėje salėje. Viso išstatyti 68 grafikos ir spalvotosios grafikos darbai, kuriais autorius parodo nemenką savo pajėgumą. Paroda bus atidaryta visą šią savaitę nuo 6:30 ligi 10 val. vak., sekmadienį nuo 10 val. ryto ligi 6 val. po p. Parodą suruošė Jaunimo centras, akademikams skautams talkinant.

× **Bronius Nainys**, PLB pirmininkas, pusantros savaitės išgulėjęs Loretto ligoninėje dr. P. Kisieliaus priežiūroje, balandžio 19 d. jau grįžo namo, kur dar turės kurį laiką gydytis ir pailsėti.

× **Tomas R. Kasputis** bus šventinamas diakonu balandžio 26 d., Šv. Marijos seminarijoje, Mundelein, Ill.

× **Stasys ir Juzė Jazbučiai** yra iš Miami Beach, Fla. į Chicagą atvykę ir lanko savo artimuosius. Užsukę į "Draugą", kalbėjosi lietuviškos veiklos pagyvinimo reikalais ir nusipirko lietuviškų knygų už 49 dolerius. Be to paliko 30 dolerių auką savo dienraščiui paremti. Jazbučius į "Draugą" atlydėjo jų geras bičiulis čikagietis Petras Indreika, LM Marquette Parko apylinkės pirmininkas.

× **Cicero Šv. Antano parap.** metinis banketas įvyks ateinantį sekmadienį. Programą atliks mokyklos mokiniai.

× **Meno mėgėjų parodą** rengia Jaunimo centras gegužės 9-11 d. Darbus reikia pristatyti iki gegužės 6 d.

× **Nauji Lietuviškos Knygos nariai:** S. Jazbutis iš Miami Beach, Augustinas Zigaitis iš Chicagos ir Jonas A. Kartis iš Vancouver, B. C. Kanadoje.

× **Stasys Prakapas**, Toronto. Ont., mums prisiuntė laišką, kuriuo užsisakė visas rašytojo Aloyzo Barono parašytas knygas. Tos, kurių laidos dar neišsibaigusios, jam buvo išsiųstos.

× **Izidorius Vasyliūnas**, Somerville, Mass., žinomas muzikas, yra nuolatinis Draugo rėmėjas. Ir dabar vėl prisiuntė 15 dolerių auką.

× **Mrs. Frances Remeika**, Chicago, Ill., įteikė "Draugui" auką. Dėkojame.

× **E. ir G. Songinai**, abu Draugo bendradarbiai, yra išvykę poilsio į Floridą ir apsistoję Hollywoode. Chicagon grįš pabaigoj šio mėnesio.

× **Po 2 dol. aukojo:** F. Blauzdys, A. Radžius, A. Mažonas, I. Ulpa, J. Stonkus, P. Naiduškevičius, Alf. Kepenis; 1 dol. — Ona Beržanskienė. Dėkojame.

× **Elzė Jankutė**, Toronto, Ont., žinoma Mažosios Lietuvos lietuvių veikėja, atnaujindama prenumeratą pridėjo auką. Dėkui.

× **Aukų po 3 dol.** prisiuntė: J. E. Anužis, T. S. Janulis, M. Petraitis, John J. Butkus, A. Liškūnas, po 2 dol. — J. Bagdonas, J. Andrius, V. Unguraitis. Dėkui.

× **Aukomis po 5 dolerius** savo dienraštį sustiprino:
Jz. Sabas, New York,
Jonas Savickas, Los Angeles,
Alf. Lauras, Chicago,
Veronika Grybas, Chicago,
Teodoras Blinstrubas, Chicago,
Labai ačiū.

× **J. Šalnos ir A. Petrikonio meno paroda** atdara 7 dienas savaitėj iki bal. 27 d., **Marquette Meno Galerija, 3215 W. 63 St.,** (prie Kedzie Ave. ir 63-čios), **tel. 436-2112. (sk.)**

CHICAGOS ŽINIOS

AMERIKIEČIAI APIE A. A. L. ŠIMUTĮ

Chicagos didieji dienraščiai įdėjo plačias informacijas apie a. a. L. Šimučio mirtį, pateikdami biografines žinias ir faktus apie jo veiklą.

BAISIOS VAIŠĖS

Ridge Kishore, gyvenąs 1225 W. Loyola Ave., Chicagoje, pakvietė tris draugų šeimas vaišėms. Staiga pradėjo šaudyti į svečius ir pats nusišovė. Nušoves 2 žmones ir keletą sužeidęs.

ŽUVŲ GAUDYMO RUNGTYNĖS

Chicagos sportinio žvejojimo sąjunga drauge su Cola General Bottlers organizuoja Chicagos parkų vandenyse žuvų gaudymo rungtynes, kurios prasidės geg. 1 d. ir tęsis iki geg. 24 d.

ATSARGIAI SU LIESĖJIMAIS

Žiemą mažiau judant daugelis priauga nemažai svarų. Kovai su plaučių ligomis medicinos direktorius dr. B. W. Carnow primena, kad numetimas svorio sumažins darbo naštą širdžiai ir plaučiams, tačiau liesėjimą reikia vykdyti pamažu. Staigios didelio nevalgymo dietos, ypač be gydytojo priežiūros, gali būti žalingos. Lygiai ir prie mankštos reikia pratintis laipsniškai.

RŪKYMAS IR AKYS

Kovai su plaučių ligomis gydytojai atkreipia dėmesį, kad rūkymas padidina anglies dvideginio kiekį kraujuje, kas sumažina gerą gaivinantį akių maitinimą ir rūkoriaus akys silpniau prisitaiko regėjimui tamsoje ir matymo laukas būna siauresnis.

INVALIDŲ PARAMAI

Besirūpinant invalidų parama, gegužės 4-11 yra skelbiama Goodwill Industries savaitė, kurios metu bus skatinama aukoti įvairius daiktus toms specialioms parduotuvėms, kurios gautas pajamas naudoja įvairių invalidų būvio pagerinimui.

TEISININKŲ INFORMAVIMAS

Katalikų teisininkų pirmininkas G. L. Scarboro, kalbėdamas De Paul universitete, Chicagoje, iškėlė mintį, kad būtų įsteigta vadinamoji Valstybės teisinė kolegija, kurioje turėtų pasitobulinti teisėjai, nes jie turi sekti visas teisės naujoves, kad galėtų dar geriau atlikti savo pagrindinę pareigą — atstatyti teisingumą.

ŠVIETIMO VADOVAS ŠV. KRYŽIUI

Šv. Kryžiaus ligoninės administratore sesuo Almarita pranešė spaudai, kad dabar toje ligoninėje naujas švietimo direktorius yra Th. J. Hounihan.

CHICAGOS PAPIGINTI BUTAI

Chicagos miestas neturtingesniems gyventojams stengiasi parūpinti pigesnius butus. Tam yra sudaryta vadinamoji Chicagos butų administracija, kuri pereitų metų pabaigoje savo žinioje turėjo 41,191 butą. Beveik visi butai buvo užimti, išskyrus 2.8%. Įsteigus šią butų administraciją 1950 m., nuo to laiko ji parūpino butus 113,000 šeimų, susidedančių iš 450,000 asmenų.

× **Rašyt. Stepas Zobarskas,** Woodhaven, N. Y., atnaujindamas prenumeratą, prisiuntė didesnę auką. Dėkojame.

Marijonų vienuolijos Šv. Kazimiero provincijos kapitulos dalyviai, balandžio 8 - 12 d. svarstę vienuolijos administracinius ir vidinio gyvenimo reikalus ir rinkę delegatus į generalinę kapitulą. Iš kairės pirmoj eilėj Br. J. Landis, provinciolas kun. J. Dambrauskas, atstovas iš generalinės kurijos Romoje kun. V. Rimšelis, viceprov. kun. A. Miciūnas ir Chicagos namo vyresnysis kun. P. Cibulskis; antroj eilėj — kunigai J. Savukynas, P. Skrodenis, J. Zalonis, A. Švedas (iš Argentinos), V. Brazauskas, S. Saplys, D. Petraitis, P. Činikas ir P. Garšva; trečioj eilėj — kunigai A. Gurklis, B. Vaišnoras, A. Nockūnas, J. Vaškas, E. Vitchkoski, P. Barauskis, J. Petrauskas ir A. Naudžiūnas.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KULTŪRINIS POBŪVIS LIETUVIO SODYBOJE

Balandžio 13 d. Sodybos svetainė jau 3 val. dieną buvo sklidina lankytojų. Dr. J. Adomavičius, padėkojo už gausų atsilankymą, prisiminęs dabarties juodus šešėlius, užgulusius mūsų tautą tėvynėje ir išeivijoje, ragino visus budėti ir vieningai vekti jų išsklaidymui.

Anelė Kirvaitytė padainavo "Pirmasis ku-ku!" o Vincas Kuliešius — savo kūrybos dainą: Lietuva mus šaukia. Aleksas Trumpliauskas perteikė kelias būdingesnes pastraipas iš Solženicino knygos "Archipelago Gulagas". Adelė Duoblienė pasirodė su savo sukurta daina "Žemė verkia".

Jonas Kreivėnas, buvęs Sibiro tremtinis, daug pasakė klausytojams, atskleisdamas vis žiauresnius, vis baisesnius būdus Sovietų pavergto žmogaus galių išnaudojimui, kartu ir jo sunaikinimui.

Grįžęs į Lietuvą, radęs ją nualintą, nuskurdintą, kad ir kiek geresnėje padėtyje už kitas respublikas. Tačiau vargas bei nepritekliai viešpatauja okupuotoje Lietuvoje. "Neklausykite ką sako jums grįžusieji iš Lietuvos, esą ten visi gerai gyvena. Tie yra komunistų papirktieji agentai, arba iš kvailumo, neapsižiūrėję kaip ištikrųjų yra", šiais žodžiais baigė savo platų pranešimą Kreivėnas.

Antanas Kevėža paskaitė savo poeziją Jonui Kreivėnui pagerbti ir po to pristatė publikai Neprikl. Lietuvos ūkininką, pasiilgusį savo gimtosios tėviškės žemės bei padangės, kuria prisiartinus nuožmiam priešui turėjo palikti. Ūkininką suvaidino Alfas Brinka.

Anelei Kirvaitytei uždainavus "Kai aš griebiau lankoj šieną", ir kiti įsijungė. Dainuojant "Kai mus vežė iš namų", kai kurie nubraukė ašarą.

Grožvyda Giedriutė prajuokino klausytojus pasakėčia "Čiukė" (kiaulė), Adelė Duoblienė padainavo kitą savo sukurtą dainą "Meilė Lietuvos piemenėliui." Po to buvo pasivaišinta Marijos Bosienės su talkininkėmis pagamintu lietuvišku maistu.

Po pertraukos dr. Kastytis Jucas paskaitė medicininę paskaitą apie profesinį dermicitą; vėliau palietė seną ilgą leprą, dabar besireiškiančią daugiausia Azijoje. Aptardamas tas ir kitas odos ligas — niežus, egzemą rodė jų paveikslus skaidrėmis.

Marcelinas Čepulionis, pritariant Anelei Kirvaitytei ir Eugenijai Butlerienei sudainavo "Lietuva brangi". Užbaigai buvo rodomas klasikinio baleto filmas.

O. Algminienė

ATSARGIAI SU PINIGAIS

Dvi apgavikės iš moters išviliojo 900 dol. Viena jų sutiko Anną Kraj, gyvenančią 7714 S. Albany, Chicagoje, ir paprašė pašaukti telefonu. Prie jų prisijungė dar kita spalvota moteris. Jos sakėsi norinčios padėti bankan pinigų, bet bijančios, kad nebus galima greit išimti. Paprašė, kad Kraj joms įrodytų galimumą išimti greit pinigus, išimdama sau pinigų. Ši išėmė 900 dol. Svetimos moterys, išviliojusios iš jos pinigus, neva padavė jai saugoti stambią savo pinigų sumą, bet kai ši parėjo namo, rišuly atrado tik krūvą popierių.

ATŽYMĖTAS LIETUVAITĖS RAŠINYS

Nida Pemkutė 8 m. (Sleepy Hollow, Ill.) yra kviečiama Illinois Office of Education (Springfield, Ill.) dalyvauti Illinois jaunųjų autorių konferencijoj 1975 metų gegužės 3 d. Eisenhower High School patalpose Decatur, Ill.

Geriausi vaikų rašiniai buvo surinkti iš visų Illinois valstijos mokyklų varžyboms. Nidos — sava kūryba — "The Boy Named Scotty" buvo Springfielde įvertintas kaip "outstanding by panel of students and adults at the state level". Šis rašinys su jos nuotrauka ir trumpa biografija, bus išspausdintas knygoje "Illinois Young Authors". Ji ruošiasi šiai didžiai kelionei.

Įvairių mokyklų 19 mokinių piano varžybose (Alganquine, Ill.) Nida laimėjo antrą vietą.

Ji taip pat yra pirmoji mokinė Dariaus - Girėno lituanistinėje mokykloje Jaunimo Centre, Chicagoje. Daug sekmės Nidutei.

Koresp.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **"The New Jersey Hillside Times"** vasario 13 d. laidoje atspausdino Newarko LB apylinkės pirmininko Vlado Audėno kelias skiltis užimantį laišką redakcijai vardu "Prašo Lietuvai nepriklausomybės". Straipsnis išsamus, nušviečiąs Lietuvos istorijos svarbiuosius bruožus ir šiandienines jos žmonių kančias.

ARGENTINOJ

— **Kun. dr. Feliksas Gureckas**, gyvenantis Chicagoje, balandžio 1 d. atvyko į Argentiną aplankyti savo dėdės Pranciškaus Viliūno, 85 metų amž., gyvenančio Almafuerte mieste, Kordobos provinc. žada pabūti apie porą savaičių Argentinoje, ta pačia proga aplankys ir Rosario.

— **Naujas šokių ansamblis.** Birutės draugija suorganizavo naują jaunimo šokių ansamblį, kuriam priklauso šiuo metu vienuolika mergaičių ir penki berniukai. Šokių mokytojas — Luis Lemberis, buvęs L. centro jaunimo šokių mokytojas. Visais ansamblio reikalais kreiptis į ansamblio įgaliotines Janę Macaitytę ir Zuzaną Gražulevičienę. Jaunųjų birutiečių Jaunimo Kongreso atstovės ruošos komitete yra Viktorija Bagdonaitė ir Ana Marija Burbaitė.

— **Jadvyga Žagrakalienė,** daktaro H. Žagrakalio motina pereitų metų viduryje išėjo pensijon, išdirbusi "Swifte" 36 metus. 1975 Naujų Metų proga ponia Jadvyga gavo iš "Swifto" fabriko aukso medalį, kartu su kita ponia už jos pavyzdingą darbą per tiek metų.

— **Albertas Rožanskas,** dirbąs jau daug metų La Platos policijoje, pakeltas į inspektorius.

AUSTRALIJOJE

— **Šv. Kazimiero lietuvių** bažnyčia Adelaidėje pasipuošė naujomis Kryžiaus kelių stotimis — stacijomis. Modernios kančios detalės ir bareljefai gražiai praturtino bažnyčią. Buvusieji Kryžiaus keliai — paveikslai, a. a. Juozo Speičio dovana, laikinai patalpinti parapijos archyve. Jie bus perduoti kuriai nors misijų bažnytėlei.

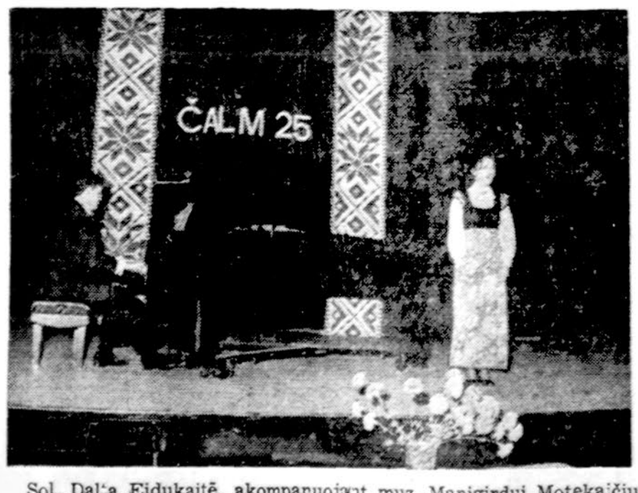

Sol. Dalia Eidukaitė, akompanuojant muz. Manigirdui Motekaičiui, dainuoja Chicagos Aukšt. lit. mokyklos 25 m. minėjime.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

VAKARAS, KURIS SUBURIA LIETUVIŲ JAUNIMĄ

Vyresnioji karta, tėvai, organizacijos deda visas pastangas, kad mūsų jaunimas išliktų lietuviškoje aplinkoje, kad augtų lietuviškoje dvasioje, o atskubančiuose metuose aktyviai įsijungtų į lietuvių kultūrinį, visuomeninį ir politinį veikimą.

Tad lietuvių jaunimui burti yra geros visos priemonės ir visokie būdai, tarnaują šiam geram tikslui.

Lietuvių moterų klubų federacijos Chicagos klubo valdyba prieš porą metų ėmė bandyti ruošti taip vadinamus abiturientų vakarus. Bandymai davė gerų rezultatų. Tad klubo valdyba ir ryžtasi šiuos vakarus padaryti tradiciniais ir juos ruošti kasmet.

Toks vakaras numatomas ir šį pavasarį. Užkalbiname LMK Federacijos, Chicagos klubo dabartinę pirmininkę Matildą Marcinkienę.

— Sakykite, kas iškėlė abiturientų vakaro idėją ir koks tų vakarų tikslas?

— Buvusioji pirmininkė K. Leonaitienė 1973 metais iškėlė mintį suruošti abiturientų pristatymo lietuvių visuomenei vakarą. Toks vakaras buvo suruoštas LT namuose. Dalyvavo tada tik apie 20 abiturientų. Žinoma, kiti buvo svečiai. Praėjusių metų vakaras buvo suruoštas puošnioje salėje ir jau dalyvavo 45 abiturientai — mergaitės ir berniukai ir apie 350 svečių. Reiškia progresuojame. Tikslas — kad lietuvių jaunimas, baigęs aukštesniąsias amerikiečių ar lituanistines mokyklas susitiktų, gražiai pabendrautų, susipažintų ir po to jų tarpe išliktų glaudūs ryšiai.

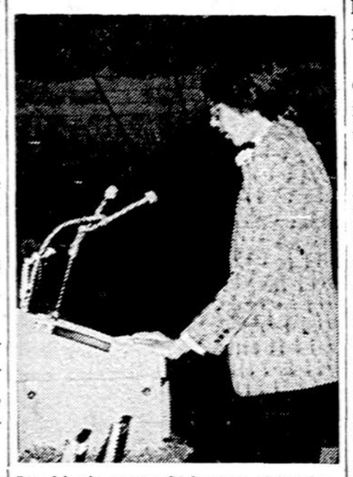

Praėjusių metų Chicagos abiturientų baliuje abiturientas J. Bacevičius dėkoja Lietuvių Moterų federacijos klubui už malonų vakarą.

Nuotr. Z. Degučio

— Tad ar tikslą pasiekėte? Ar ryšys išlieka?

— Išlieka. Ir dabar jau ankstyvesniuose vakaruose dalyvavęs jaunimas registruojasi, sudaro stalus dalyvauti ir šių metų abiturientų pavasario šventėje.

— Kuo skiriasi abiturientų vakaras nuo šiaip jaunimo vakarų?

— Pirmiausia savo pobūdžiu. Mergaitės ir berniukai privalo atvykti gražiai apsirengę. Programos metu kiekvienas abiturientas, abiturientė, paryškinus jų charakteristiką, talentus, mokslą, organizacinę veiklą, supažindinamas su lietuvių visuomene. Kiekvienam prisegamos gyvos gėlės — žiedai ir tuo išskiriami iš kitų tarpo.

— O ar turite ir meninę programą?

— Programą, paprastai, atlieka pats jaunimas. Šiais metais ją atliks Aušra Baronaitytė ir iš Argentinos nesenai atvažiavusi Runimaitė.

— Kokio amžiaus jaunimas vyrauja tokiuose vakaruose?

— Abiturientai paprastai būna nuo 17 iki 19 metų amžiaus. Bet malonu matyti ir vyresniuosius, anksčiau baigusius, kaip svečius.

— Įdomu, ar berniukų ar mergaičių daugiau dalyvauja tokiose šventėse?

— Šiais metais, jau užsiregistravo 25 abiturientai, iš jų daugiau mergaičių. Tad ypač turėtų sukrusti registruotis berniukai. Mergaitės juos kviečia.

— O kaip abiturientus sukviečiate, surandate?

— Iš aukštesniųjų mokyklų taip vadinamų metų knygos išrenkame lietuviškas pavardes ir parašome kvietimus. O nemažos talkos susilaukiame iš Marijos aukšt. mokyklos Rūtos ratelio.

— Ar šventėje gali dalyvauti svečiais ir amerikiečių jaunimas?

— Mūsų jaunimas gali svečiais atsivesti ir savo draugus. Mums malonu, kad ir amerikiečiai mato, kaip mes ugdome savąjį jaunimą.

— O ar senimas pageidaujamas tokiuose pokyliuose?

— Labai. Dalyvauja abiturientų tėveliai, kviečiame plačią lietuvių visuomenę. Norime, kad tokioje šventėje visi suartėtume. Vyresniųjų ir jaunesniųjų bendravimas būtinas, o šiuo atvėju jis kaip tik nuoširdžiai pasireiškia. Tai rodo ir praeities šventės.

— Ar tokios šventės tampa tradicija?

— Šias šventes norime įpilietinti ir kad taptų gražia tradicija. To siekiame ir bandome įgyvendinti. O jaunimui, atrodo, ta tradicija patinka.

— Tokį vakarą ruošti daug darbo. Ar turite talkos?

— Padeda abiturientų motinos — J. Rimavičienė, Z. Jalionienė, A. Slonskienė, M. Markulienė ir Požerniukienė. Joms nuoširdžiai dėkoju.

— Gal kiek daugiau informacijų apie patį abiturientų vakarą? Kada jis bus, kur ir pas ką tuo reikalu kreiptis?

— Abiturientų vakaras — jaunimo pavasario šventė įvyksta š. m. gegužės 3 d., šeštadienį, 7 val. vakaro, Sheraton Inn, 9333 So. Cicero ave., puošnioje restorano salėje. Informacijų gauti ir stalus užsisakyti galima pas ponias J. Rimavičienę, telef. 434-4980 ir A. Slonskienę telef. 585-5862, skambinant po pietų. Taip pat bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir Marginiuose. Bilietų kainos: suaugusiem 12.50 dol. ir jaunimui 10 dol. vienam asmeniui. Gros Ą. Stelmoko orkestras. Šokti bus galima iki aušros.

— Koks jūsų paskutinis pageidavimas?

— Prašau lietuvių jaunimą, baigusį aukšt. mokyklas, registruotis, gausiai dalyvauti. Kviečiame lietuvių visuomenę, abiturientų tėvelius ir anksčiau aukštesniąsias mokyklas baigusius. Tegul ši jaunimo šventė būna mūsų visų gražaus bendravimo šventė. Kviečiame, laukiame ir džiaugiamės susitikę Jus abiturientų vakare.

— Dėkoju už pokalbį. Tikėkime, kad jūsų pastangas lietuviškoji visuomenė įvertins ir vakare gausiai dalyvaus, jaunimas nepraleis tokios gražios progos.

Jurgis Janušaitis

Kazio Barausko
iš Draugo RIMTIES VALANDĖLĖS
parinkti pamokslai,
atspausdinti knygoje
PRISIKĖLIMO ŽMONĖS
A. a. kun. Kazimieras Barauskas paašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiuosius. V. Bagdanavičius laidojant velionį, sakė, kad tokio straipsnio rašymas velionio taip vedomino, kaip religinio lis jūos ra tydavo labai atsidėjęs ir gilias mielo ...
Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukakimi.
Kaina $4.00. Gaunama "Draugo", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).